GRINDAVÍKURBÆR

Húsakönnun

Gamli bærinn í Grindavík

Janúar 2015

Myndin sýnir Gindavíkurbæ 1958

EFLA VERKFRÆÐISTOFA

EFNISYFIRLIT

MYNDASKRÁ 2

1 INNGANGUR 3

2 SAMANTEKT Á BYGGÐASÖGU GRINDAVÍKUR 6

3 VARÐVEISLUMAT 16

HEIMILDIR 23

VIÐAUKI I

VIÐAUKI II

MYNDASKRÁ

Mynd 1. Hluti gamla bæjarins. 4

Mynd 2. Afmörkun skipulagssvæðisins og húsakönnunar gamla bæjarins í Grindavík. Loftmynd: Samsýn. 5

Mynd 3. Grindavíkurbær 2006. 6

Mynd 4. Grindavík 1958. 9

Mynd 5. Útgerð í Grindavík. Ljósmynd: Einar Tönserg (Ljósmyndasafn Grindavíkur). 10

Mynd 6. Vorhús í Grindavík. Eftir flóðið mikla 1925 var bærinn rifinn og nýtt hús reist. 11

Mynd 7. Heyskapur á túnum Gjáhúsa og Krosshús um 1930. Mynd: Sædís Eygló G. Hansen. 12

Mynd 8. Járngerðarstaðahverfi um 1963. 13

Mynd 9. Uppdráttur af Grindavík árið 1946. 15

1 INNGANGUR

Fyrirhugað er að deiliskipuleggja elsta hluta Grindavíkurbæjar. Svæðið sem um ræðir er elsti hluti bæjarins og sérstakur að því leiti að þar mætir þéttbýlið dreifbýlinu enda var lengi algengast að heimili í bænum héldu húsdýr og þurftu þá að geta haft útihús og heyjað í nágrenninu. Samkvæmt skipulagslögum nr. 123/2010 (37. gr. 5. mgr.) skal lagt mat á varðveislugildi svipmóts byggðar og einstakra bygginga sem fyrir eru, með gerð húsakönnunar þegar unnið er deiliskipulag í þegar byggðu hverfi. Tilgangur byggða- og húsakannana er að tryggja að ákvarðanir sem varða breytingar á byggð eða einstökum húsum séu teknar með þekkingu á því gildi sem þau hafa fyrir umhverfi sitt nú og síðar. Könnunin tekur til núverandi aðstæðna en litið er til baka til að útskýra þær.

Á grundvelli húsakönnunarinnar verður mótuð stefna um vernd sérstakra gæða byggðarforms og bygginga og verður deiliskipulagið unnið með tilliti til þessa.

Húsakönnunin er unnin skv. leiðbeiningum Minjastofnunar með það að markmiði að útfæra nánar og staðfesta verndun sveitarfélags á einstökum svæðum, heildum, götumyndum og húsum vegna umhverfislegs, menningarsögulegs og/eða byggingarlistarlegs gildis þeirra.

Skráning könnunarinnar og samantekt á sögu byggðar í Grindavík er unnin af Brynju Dögg Ingólfsdóttur á umhverfissviði EFLU verkfræðistofu, Sjöfn Ýr Hjartardóttur meistaranema í skipulagsfræðum og Sigurði Ágústssyni fyrrverandi aðstoðaryfirlögregluþjóni í Grindavík. Flett var upp í opinberum gögnum um húsin og útgefnum heimildum og leitað til þeirra Grindvíkinga sem enn muna söguna vel og þekkja húsin til að fá sem heildstæðasta mynd af sögu húsanna. Við gögnunum tók svo Hjörleifur Stefánsson arkitekt sem vann varðveislumat og bætti við söguna.

Í húsakönnuninni eru skráð öll hús innan þess svæðis sem verður deiliskipulagt sbr. Skipulagslýsingu fyrir gamla bæinn í Grindavík.

Sérstakar þakkir fyrir veitta aðstoð fá Minjafélag Grindavíkur og þeir Grindvíkingar sem aðstoðuðu við vinnsluna með því að að miðla fróðleik og aðstoða við leit af myndum af húsunum eins og þau voru.

Mynd 1. Hluti gamla bæjarins.

Svæðið

Húsakönnunin nær til elsta hluta þéttbýlisbyggðar í Grindavík sbr. afmörkun á mynd.

Dalbraut 1,3,5 og 7,
Hafnargata 2 og 4,
Hellubraut 1,2,3,4,6 og 8,
Kirkjustígur 1,3,5 og 7,
Sunnubraut 1,2,3,4,5,6,7 og 8,
Vesturbraut 1,2,3,4,6,8,8A,10,12,14,15,16 og 17,
Við Verbraut: Vík, Garður og Hlið,
Víkurbraut
1,2,3,5,7,8,9,9A,10,11,12,13,14,14A,15,17,18,19,20,20A,
21,21A,22,23,24,26,28, Akur, Bjarg, Steinar og Lundur.

Að auki kirkjan, Sjólyst, Mánaborg, Hæðarendi, Byggðarendi, Hraungerði, Kreppa, gestahúsið Garðhús og fleiri hús.

Mynd 2. Afmörkun skipulagssvæðisins og húsakönnunar gamla bæjarins í Grindavík. Loftmynd: Samsýn.

2 Samantekt á byggðasögu Grindavíkur

Staðhættir

Land Grindavíkur er að mestu þakið hrauni sem runnið hefur eftir lok síðustu ísaldar. Hraunflákar skipta Byggðinni í þrennt og milli hraunanna eru gróin svæði þar sem byggðin hefur risið. Sjóndeildarhringur Grindvíkinga til norðurs einkennist af frekar lágum en svipmiklum fjöllum sem flest eru í landi sveitarfélagsins. Til suðurs er ströndin fyrir opnu úthafinu og er víðast hvar lág og lítið vogskorin. Nokkrar litlar víkur ganga inn í hana og eru Staðarvík, Járngerðarstaðarvík og Hraunsvík þeirra stærstar.

Mynd 3. Grindavíkurbær 2006.

Landnám og byggðaþróun

Í landnámabók er greint frá því að Molda-Gnúpur Hrólfsson hafi numið land í Grindavík og Þórir haustmyrkur Vígbjóðsson í Selvogi og Krýsuvík um árið 934. En Grindavíkurhreppur náði yfir tvær kirkjusóknir, Staðarsókn og Krýsuvíkursókn allt til ársins 1946. Synir Moldar-Gnúps settust að á þremur höfuðbólum sem hin 3 hverfi[1] Grindavíkur heita eftir. Austast er Þórkötlustaðahverfi, þá Járngerðarstaðarhverfi, þar sem megin byggðin er í dag, en Staðarhverfi heitir vestast. Þessi hverfi eru meðal þess sem einkenndi gerð og þróun byggðar í Grindavík fram á þessa öld. Lítið sem ekkert er vitað um byggð í Grindavík næstu þrjár aldir eftir landnám en gert er ráð fyrir því að hverfin þrjú hafi byrjað að myndast strax á 10. eða 11. öld. Líklegt verður að teljast að staðsetning hverfanna ráðist af samspili graslendis á þessum stöðum og því að aðstaða til sjósóknar hefur verið góð. Hverfin þrjú voru aldrei formlegar einingar heldur aðeins þrír hreppshlutar og á milli þeirra voru engin formleg mörk, heldur réðust þau af landamerkjum jarða. Um það bil þremur öldum eftir landnám (á 13. öld) hófst eldgosahrina sem almennt gengur undir nafninu Reykjaneseldar. Þessi umbrot ollu miklum landspjöllum í Grindavík. Rituð heimild frá því um aldamótin 1700 gefur til kynna að þau hafi jafnvel eytt vestasta hluta byggðarinnar sem þá var. Má reikna með að öskulagið hafi þakið alla sveitina, kæft gróður og valdið bændum miklum búsifjum.

Byggðin í hverfunum í Grindavík virðist hafa verið í svipuðu formi frá 13. öld og allt til upphafs 20. aldar. Byggð í hverfunum virðist hafa svipað mjög hver til annarrar og ekkert hverfi virðist hafa verið á nokkurn hátt fyrir hinum. Þó hefur Staður haft nokkra sérstöðu. Þar var kirkjustaður

[1] Hugtakið hverfi var notað yfir þéttbýli sem risu hvort sem er til sjávar eða sveita hér á landi og virðist hafa verið notað eins í Noregi. Orðið þorp var ekki notað hér yfir þéttbýli fyrr en mikið seinna.

og grafreitur Grindvíkinga og þar hafði verslun einnig þróast og því munu Grindvíkingar hafa átt tíðari erindi þangað en á aðra bæi í sveitinni.

Eftir Svarta dauða 1402 - 3 mun þungamiðja byggðar hafa færst nær sjónum og sjávarútvegur efldist. Grindavíkurhverfin munu þá hafa vaxið og byggðin aukist. Risu þar fjöldi verbúða.

Ekki er ljóst hvenær Grindavík varð verslunarstaður, en heimildir eru um aukna verslun þar á 15. öld og líklegt virðist að Skálholtsstóll hafi átt þar vörugeymslu- eða verslunarhús í lok aldarinnar.[2]

Þegar Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalín, var tekin saman árið 1703, voru allar jarðir í Grindavík, aðrar en Húsatóftir, í eigu Skálholtsstóls og voru það framundir aldamótin 1800, er biskupsstóll var lagður niður í Skálholti og stólsjarðirnar seldar. Húsatóftir voru konungseign, en höfðu verið eign Viðeyjarklausturs fyrir siðaskipti.

Á 15. öld og fyrri hluta þeirrar 16. stunduðu Englendingar og Hansakaupmenn verslun í Grindavík. Ekki voru samskipti þeirra þó friðsamleg og kom til átaka milli þeirra með mannavígum.[3] Þegar einokunarverslun Dana var komið á 1602 var Grindavík meðal þeirra 20 hafna sem gert var ráð fyrir að siglt yrði til árlega. Leyfi sem Hansakaupmenn höfðu til verslunar var úr gildi fallið. Íslandsversluninni var skipt milli þriggja borga, Kaupmannahafnar, Málmeyjar og Helsingjaeyrar. Í hlut Kaupmannahafnar komu Grindavík, Keflavík, Hafnarfjörður, Dýrafjörður, Ísafjörður og Hofsós. Þrátt fyrir þetta héldu Þjóðverjar áfram að versla á Íslandi á fyrstu áratugum 17. aldar og oft komu skip þeirra til Grindavíkur á þessu tímabili.

Ákvæði um árlega skipakomu á verslunarstaði voru oft hunsuð og einokunarverslunin var stopul framan af.

Á einokunartímanum risu ýmiss konar verslunarhús í Grindavík eins og öðrum verslunarstöðum, bæði úr timbri og torfi. Verslunarfélögin fluttu tilsniðin hús til landsins af nokkrum gerðum. Mörg voru gerð úr láréttum stokkum, önnur voru grindarhús, klædd lóðréttum borðum og um 1765 risu svokölluð bolhús á mörgum verslunarstaðanna. Fáein hús eru enn uppi standandi frá þessum tíma annars staðar á landinu. Flest eru þau í Neðstakaupstað á Ísafirði, en þar getur að líta hús af þeim þremur gerðum sé hér hafa verið nefndar.

Um miðja 18. öld var Grindavíkurhöfn talin ófær venjulegum hafskipum og beinar siglingar þangað höfðu fallið niður. Vörur sem ætlaðar voru Grindavíkurverslun voru fluttar að Básendum og þaðan voru þær fluttar á hestum og bátum til Grindavíkur. Grindavík varð eins konar úthöfn Básendaverslunar.

Við afnám einokunarverslunarinnar 1786 voru eignir hennar seldar og víðast bárust nokkur tilboð. Enginn sýndi þó verslunareignunum í Grindavík áhuga í fyrstu enda staðurinn ekki árennilegur til verslunarreksturs. Veturinn 1788 – 1789 keypti Árni Jónsson á Eyrarbakka þó verslunina í Grindavík, meðal annars fjögur hús í landi Húsaftófta. Verslunarrekstur hans gekk afar illa og lognaðist út af um 1796. Haustið 1802 var verslunarhúsið rifið og efni þess selt og árið 1806 höfðu öll verslunarhúsin verið seld og rifin. Verslun lá niðri í Grindavík fram undir lok aldarinnar. Um aldamótin 1900 sóttu Grindvíkingar verslun til Lefoliiverslunar á Eyrarbakka og Duusverslunar í Keflavík.

---

[2] Saga Grindavíkur I

[3] Einokunarverzlun Dana á Íslandi, 17 – 19 og víðar.

Einar G. Einarsson var fyrsti staðbundni kaupmaðurinn en hann hóf verslun í Grindavík árið 1897. Verslun hans dafnaði vel og að sama skapi dró úr umsvifum Eyrarbakka- og Keflavíkurverslana. Árið 1902 var stofnsettur þar löggildur verslunarstaður á ný en í þetta sinn var hann við Járngerðarstaðarvík.[4] Árið 1932 tók til starfa önnur verslun á staðnum undir nafninu Gimli og upp úr 1940 hóf Kaupfélag Reykjavíkur og nágrennis starfsemi í Grindavík en Kaupfélag Suðurnesja tók svo við rekstrinum og varð stærsta verslunarfyrirtækið á staðnum.

Frá fyrstu tíð hefur sjósókn verið stunduð í Grindavík ásamt landbúnaði og héldust þeir búskaparhættir fram á miðja 20. öld. Vægi landbúnaðar var mikið á fyrstu öldum byggðarinnar í svokölluðum landbýlahverfum. En þegar sjávarútvegur jókst á 14. öld byggðust svokölluð sæbýlahverfi í námunda við verstöðvar.

Á árunum 1840 og 1841 voru aðeins 7 aðalbýli í sókninni og 13 hjáleigur. Aðalbýlin voru þessi, talin vestan frá, Staður, Húsatóftir, Járngerðarstaðir, Hóp, Þórkötlustaðir, Hraun og Ísólfsskáli.

Byggð í Staðarhverfi var nokkuð stöðug á árunum 1801 - 1920 en lagðist svo alveg af fljótlega eftir 1920. Byggð í Þórkötlustaðahverfi og Járngerðarstaðahverfi var nokkuð jöfn fram til ársins 1910. Fólksfjöldi var svipaður en á fyrri hluta 20. aldarinnar dró þó nokkuð í sundur með hverfunum. Að lokum var svo komið að Þórkötlustaðahverfi var orðið nokkurs konar úthverfi við hlið meginbyggðarinnar.

Síðari heimsstyrjöld hafði mikil áhrif á byggðaþróun Grindavíkur. Fyrstu áhrif styrjaldarinnar voru að stórir markaðir lokuðust tímabundið árið 1939 en síðla sama árs tóku Bretar við nær allri vöru sem sett var á markað. Vinna tengd hersetuliðinu dró fólk frá fiskvinnslu svo tímabundin fækkun varð í Grindavík.

[4] Verzlunarsaga Íslands 1774 – 1807, s. 465 – 467.

Mynd 4. Grindavík 1958.

Fiskveiðar og útgerð

Fiskveiðar og fiskvinnsla hafa löngum verið aðaluppistaðan í atvinnu og lífsbjörg í Grindavík. Frá því Grindavík byggðist og fram á miðja 19. öld var ein og sama veiðiaðferð notuð, handfæri. Oftast var stutt róið, öldum saman á sömu miðin, út á víkurnar eða stutt út fyrir þær. Fyrstu grindvísku bátarnir hafa sjálfsagt verið mjög litlir. Jafnvel aðeins fyrir tvo til fjóra.. Skipin hafa verið smátt og smátt að stækka og talið er að um miðbik 14. aldar hafi tólfæringar verið mjög algengir í Grindavík. Strax á 15. öld sóttust erlendir menn mjög eftir fiski í Grindavík og lögðu útvegsmenn mikið kapp á að auka útgerð sína. Bændur í öðrum landshlutum sendu vinnumenn sína á vertíð í verið á Suður- og Vesturlandi, og hafa þá verið settar upp einhvers konar verbúðir. Um miðja 19. öld var fyrst komið með lóð (línu) til Grindavíkur. Línan var stutt í byrjun og stutt á milli öngla, um 100 önglar á streng og 5-6 strengir með áttæringum, en þær smálengdust, ár frá ári en í upphafi var ávallt beitt á sjó. Þessi aðferð tíðkaðist fram um síðustu aldamót. Þá er byrjað að nota net og um svipað leyti er hætt að beita línur á sjó.

Mynd 5. Útgerð í Grindavík. Ljósmynd: Einar Tönserg (Ljósmyndasafn Grindavíkur).

Árið 1924 hófst vélvæðing báta í Grindavík, nokkru seinna en annars staðar á landinu. Ástæða þess er líklega léleg hafnaraðstaða fyrir stærri báta miðað við önnur vogskornari landsvæði. Árið 1928 voru allir bátar sem gerðir voru út frá Grindavík orðnir vélbátar en þá þurfti enn að setja bátana á land eftir hvern róður, það var ekki fyrr en á 20. öld sem menn byrjuðu að nota spil til þess að draga báta á land. Fyrsta bryggjan í Grindvík var byggð í Járngerðarstaðahverfi, önnur var svo byggð í Þórkötlustaðahverfi árið 1930 og 1933 var bryggja byggð í Staðarhverfi. Árið 1939 var Ósinn grafinn og er með ólíkindum að það hafi tekist þar sem allt var grafið með handverkfærum. Dýpkun hafnarinnar árið 1949 markaði svo enn á ný tímamót í uppbyggingu staðarins. Í framhaldinu urðu miklar breytingar á atvinnuháttum þegar fyrirtæki um fiskvinnslu og útgerð voru stofnuð og voru hafnarframkvæmdir miklar á næstu árum og áratugum.

Landbúnaður

Eitt einkenni elsta hluta bæjarins er að húsin standa frekar strjált og eru túnskákir víða á milli en þetta helgast af því að svokallaður tómthúsbúskapur, sjósókn ásamt landbúnaði, tíðkaðist í Grindvík fram undir miðja 20. öld. Vægi landbúnaðar var mikið á fyrstu öldum byggðarinnar en hann hefur þó alla tíð verið erfiður í Grindavík, eldsumbrot með hraunrennsli og öskulagi hafa skert gróður og valdið búsifjum. Til að fóðra búpeninginn hafa bændur því þurft að grípa til fleiri ráða en heyskapar, einkum seljabúskapar á sumrin og fjörubeit og söfnun hríss og lyngs til að drýgja hey fyrir kýr. Sel eru þekkt víða í Grindavík og eru sum þeirra ævaforn. Núlifandi Grindvíkingar (fæddir upp úr 1940) muna enn vel eftir því að á hverju heimili voru hænur og kindur og sums staðar einnig kýr, en þeir sem héldu kýr seldu oft nágrönnum sínum hluta af mjólkinni. Heimilisfeðurnir voru flestir sjómenn. Enn í dag er fjárbúskapur í Grindavík þó það sé í mjög litlu mæli og eingöngu stundaður af tómstundabændum.

Mynd 6. Vorhús í Grindavík. Eftir flóðið mikla 1925 var bærinn rifinn og nýtt hús reist.

Járngerðarstaðahverfi

Járngerðarstaðir voru vettvangur Grindavíkurstríðsins 1532 og Tyrkjaránsins 1627 og vex þar blóðþyrnir er heiðið og kristið blóð blandaðist.

Árið 1703 voru "öngvar engjar" á Hópi. "Flæðihætt er fyrir sauð, og líka brýtur sjófargángur túnið, og er hætt við enn meira landbroti.“ Bærinn varð snemma eign Skálholtsstaðar, líkt og flestir útvegsbæir á suðurströnd Reykjanesskagans.[5]

Um Járngerðarstaði 1840 segir í Landnámi Ingólfs III[6] "eigi fagurt á Járngerðarstöðum, því þó þar ei sé ýkja illa húsað, þá stendur bærinn og allt hverfi þetta nema Krosshús niður í dæld eða dalverpi, og er þaðan hvergi víðsýnt. Þýfð hafa tún verið á Járngerðarstöðum, en eru mikið sléttuð í seinni tíð af bóndanum Þórði sál. Einarssyni og þar núverandi bónda sr. Einari Jónssyni. Hafa og nokkrir hjáleigubændurnir í seinni tíð þessa jarðarbót eftir þeim upp tekið. Bæði í túninu og utanhúss eru djúpar vatnsgjár, í hverjar sjór fellur að í og út; í sumum þeirra er oft veiddur áll, og mætti þó mikið meira veiða, ef atorka og rækt við höfð. Það hafa Járngerðarstaðir til landkosta fram yfir Stað og Húsatóptir og meiri en nokkurt annað býli í þessari sókn, að fyrst er þar nóg vatn í gjám þessum handa fénaðinum, og svo í öðrum smá stöðutjörnum, eins líka þar er grasgefnast utantúns, þó eigi megi hagar heita. Mætti þó halda þar fáum skepnum heima á sumardag, hvað ekki má heita mögulegt á Stað og Húsatóptum."

[5] Ferlir.

[6] Landnám Ingólfs. Safn til sögu þess. Þriðja bindi. Sýslulýsingar og sóknalýsingar

Árið 1847 voru Járngerðarstaðir eign Skálholtsstaðar líkt og flestir betri útvegsbæir á suðurströnd Reykjanesskagans. "Selstöðu hefur jörðin og brúkar þar sem heitir Baðsvellir. Hjáleigur eru; Vallarhús, Lambús, Kvíhús, Hrafnshús, Akurhús, Gjáhús, Krosshús, Garðhús og Hlaðhús. Búðir til forna voru; Gullekra (tómthús), Krubba (tómthús) og Litlu-Gjáhús, skv. Jarðabók Árna Magnússonar 1703. Þá var "heimræði árið um kring og lending í betra lagi. Engvar öngvar. Jörðin nær frá sjó upp til fjalls eins og önnur býli hér."

Elsta úttekt bæjarins er af Vesturbænum frá 1882. Þar voru þá baðstofa, göng, bæjardyr, skáli, eldahús, búr í norðurenda baðstofu, fjós með 3 básum, hesthús fyrir 3 hesta, heyhús, smiðja, sjómannabúð, fiskhjallur, húsagarður með bæjarrönd, túngarður 160 fðm, traðargarður 85 fðm og kálgarður. Fyrir sumu þessu mótar fyrir enn í dag.

Mynd 7. Heyskapur á túnum Gjáhúsa og Krosshús um 1930. Mynd: Sædís Eygló G. Hansen.

Þróun byggðarinnar í Járngerðarstaðahverfi hefur einkennst mjög af atvinnuháttum og landfræðilegum aðstæðum. Árið 1925 gerði mikið sjávarfljóð í Grindavík er eyðilagði mörg hús og skemmdi stórkostlega uppsátrið í annarri vörinni og eyðilagði hina að mestu. Fram til þess tíma bjuggu margir í torfhúsum sem skemmdust í flóðinu. Mikið af húsum í gamla bænum er byggður á næstu árunum eftir flóðin, 1925-1930. Í Landnámi Ingólfs segir um 1840 "á bæ þessum bagar vatnsleysi til neyslu." En vatn hefur væntanlega ávallt verið verðmæti í Grindavík enda hraunið gljúpt og regnvatn rennur fljótt niður og saltur sjór gengur undir skagann og brim yfir hann og ofanvatn því oft heldur salt. Enda var í Grindavík lengi steypt vatnsþró við hvert hús þar sem regnvatni var safnað. Eftir að vatnsveita kom í bæinn var þessum þróm iðulega breytt í salernisaðstöðu.

Breyttir atvinnuhættir, eftir 1950 þegar útgerðar- og fiskvinnslufyrirtæki eru stofnuð, hafa haft áhrif á heimilishald í Grindavík en smám saman lagðist búfjárhald af á heimilum og útihús grotnuðu því niður eða voru tekin til annarra nota.

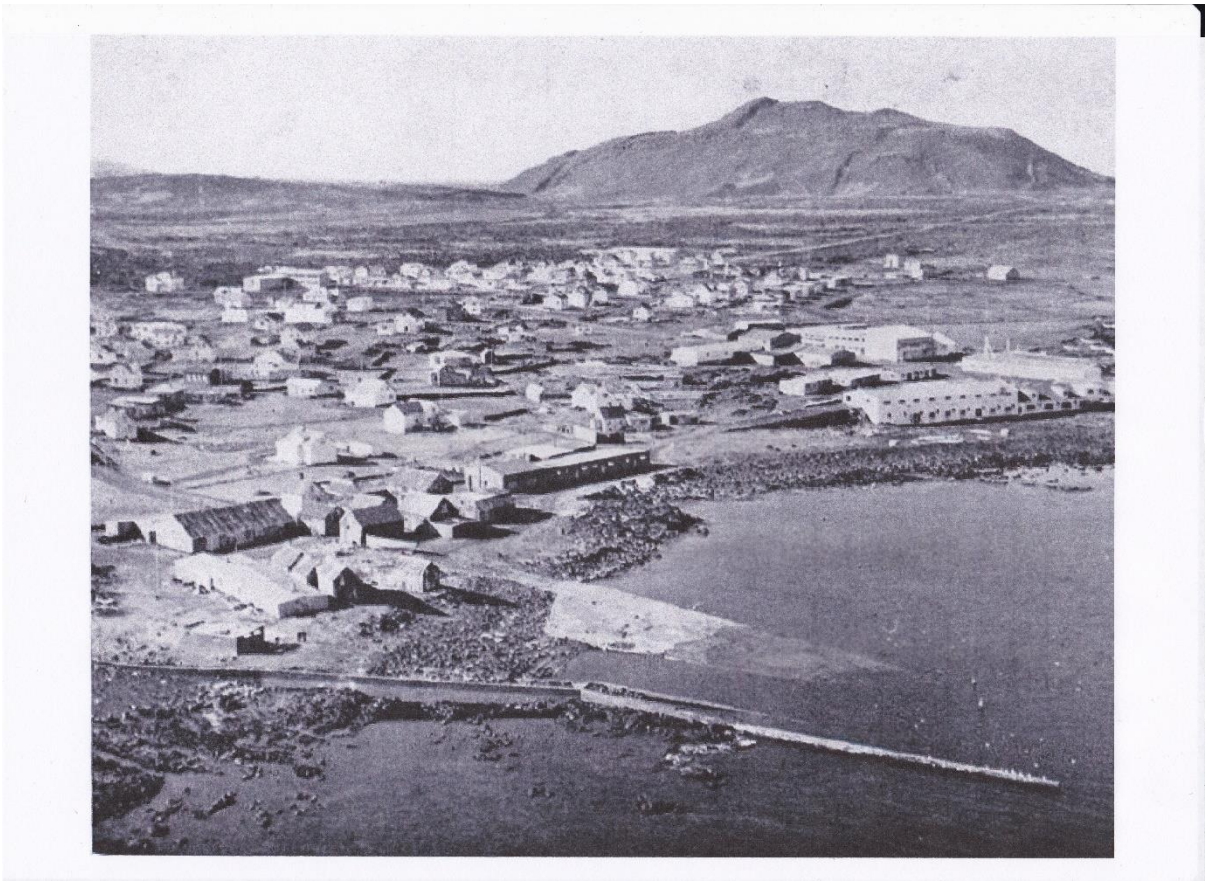

Mynd 8. Járngerðarstaðahverfi um 1963.

Skipulagsmál í Grindavík

Á fyrstu áratugum síðustu aldar var Grindavík á mörkum sveitar og þéttbýlis. Árið 1942 fór Guðsteinn Einarsson þáverandi oddviti Grindavíkurhrepps þess á leit að skipulagsuppdráttur yrði gerður af þorpinu á vegum félagsmálaráðuneytis. Erindið var sent til skipulagsnefndar ríkisins sem tók málið í sínar hendur og árið 1944 var fyrsti uppdrátturinn gerður af Grindavík. Vegna erindis nokkurra manna um að byggja sjóhús við höfnina í Hópinu, lagði hreppsnefndin það til við skipulagsstjóra að nýtt skipulag yrði undirbúið. Skipulagsstjóri sendi mann til Grindavíkur til mælinga og setti fram skipulagstillögu þann 12. nóvember 1945. Frekar var unnið að tillögu þessari og árið 1946 gerði Páll Zóphóníasson uppdrátt af Járngerðarstaðahverfi. Gerð skipulagsins dróst á langinn og árið 1948 kusu sveitarstjórnarmenn þriggja manna byggingarnefnd sem tók til skoðunar frumtillögur að skipulagi í Grindavík sem var samþykkt. Á 6. áratug jókst aftur þörfin á skipulagsgerð. Ekki var þó gert nýtt skipulag en þess í stað endurbætti skipulagsstjórn tillöguna frá 1948 árin 1952 og 1958. Tillögurnar voru ekki samþykktar en eftir þeim var þó farið. Á 8. og 9. áratug var stöðugt unnið að skipulagsmálum og var aðalskipulag Grindavíkur samþykkt 15. nóvember 1984. Skipulagið var unnið af Teiknistofu Skipulagsins skv. skipulagslögum nr. 19/1964 og reglugerð um gerð skipulagsáætlana nr. 217/1966. Aðalskipulag Grindavíkur 2000–2020, unnið að Vinnustofunni Þverá ehf, tók gildi árið 2002.

Svæðisskipulag, unnið af Verkfræðistofu Suðurnesja, var gert fyrir Suðurnesin og var samþykkt 30. nóvember 1989 og var skipulagstímabil þess frá 1987-2007. Rétt er að geta þess að sveitarfélagið var ekki bundið af þeirri landnotkun sem ákvörðuð var í Svæðisskipulagi Suðurnesja þar sem það var ekki staðfest af ráðherra. Nú er í vinnslu nýtt svæðisskipulag Suðurnesja með þátttöku Grindavíkurbæjar, en aðrir þátttakendur í gerð þess eru

nágrannasveitarfélögin Reykjanesbær, Sveitarfélagið Vogar, Sandgerðisbær, Sveitarfélagið Garður og Keflavíkurflugvöllur OHF og Varnarmálastofnun Íslands.

Svæðisskipulag þetta tekur mið af gildandi aðalskipulagi Grindavíkur frá 2000–2020, þó ýmsar mikilvægar breytingar séu gerðar s.s. í framhaldi af auðlindastefnu bæjarins, nýtingu orkuauðlinda og breyttrar vatnsverndar.

Annáll skipulagsmála Grindavíkur:

1944 Uppdráttur skipulagsnefndar ríkisins samþykktur af hreppsnefnd Grindavíkur.
1945 Uppdráttur gerður um hugsanlegt skipulag gatna vegna fyrirhugaðrar byggingar sjóhúss í Hópinu.
1947 Þórkötlustaðahverfi mælt og kortlagt.
1948 Uppdráttur Páls Zóphóníassonar af Járngerðarstaðahverfi.
1948 Byggingarnefnd samþykkir frumtillögur að skipulagi í Grindavík.
1948 Hreppsnefnd Grindavíkur fær sendar frumtillögur að skipulagi Þórkötlustaðahverfis.
1952 Tillaga skipulagsstjórnar endurskoðuð en ekki samþykkt þó að eftir henni hafi verið farið.
1958 Önnur endurskoðun skipulagsstjórnar sem ekki var samþykkt þó henni hafi verið fylgt.
1962 Bæjarstæðið tekið eignarnámi og skipulagssvæði þ.m. aukið án þess að uppdráttur væri samþykktur.
1984 Aðalskipulag Grindavíkur 1983 - 2003, staðfest 15. nóv. 1984.
1989 Svæðisskipulag Suðurnesja 1995 - 2005 samþykkt (er óstaðfest).
1991 Viðauki við aðalskipulag Grindavíkur 1990 - 2010, staðfest 25. nóv. 1991.
1994 Viðauki við aðalskipulag Grindavíkur 1990 - 2010, staðfest 16. nóv. 1994.
1997 Grindavík, viðauki við aðalskipulag 1990 - 2010, staðfest 30. des. 1997.
2000 Nýtt deiliskipulag og breyting á aðalskipulagi í Grindavík.
2000 Breyting á staðfestum viðaukum við aðalskipulag Grindavíkur 1990 - 2010.
2001 Breyting á aðalskipulagi Grindavíkur 1983 - 2003 (vegna nýrra brimvarnargarða og efnistöku).
2002 Aðalskipulag Grindavíkur 2000–2020, samþykkt í bæjarstjórn 30.05.2002, staðfest af umhverfisráðherra Siv Friðleifsdóttur 17.12. 2002.

Mynd 9. Uppdráttur af Grindavík árið 1946.

3 Varðveislumat

Hús sem könnunin nær til:

Hús	Heiti	Byggingarár	Friðað vegna aldurs	Hús byggð fyrir 1926	Áhugaverð hús sem ber að kanna	Athugasemdir HS.
Dalbraut 1	Þrúðvangur	1952				
Dalbraut 3		1962				
Dalbraut 5	Eyri	1962				
Dalbraut 7	Stapafell	1958				
Hafnargata 2	Vinaminni	1947				
Hafnargata 4	Hrafnabjörg	1947				
Hellubraut 1	Baldurshagi	1956				
Hellubraut 2	Pálshús	1955				Ekkert sýnilegt af húsinu frá 1925. Áhugaverð saga.
Hellubraut 3	Litlu Krosshús	1935				Í núverandi mynd frá 1958. Ekkert sýnilegt af húsinu frá 1935
Hellubraut 4	Hellur	1920				Meðal elstu húsa bæjarins. Lögun hússins að nokkru upphafleg. Skoðist nánar.
Hellubraut 6	Sóheimar	1935				Í núverandi mynd frá 1950. Óvíst um leifar hússins frá 1935.
Hellubraut 8	Ártún	1957				
Kirkjustígur 1	Garðshorn	1930				Áhugaverð saga, upphaflega verbúð.
Kirkjustígur 1A	Kirkjan	1909				
Kirkjustígur 3	Tröð	1930				Áhugaverð saga, upphaflega verbúð.
Kirkjustígur 5	Sjávarhólar	1926				
Kirkjustígur 7	Akurhóll	1925				Áhugaverð saga. Endurbyggt 1953 en lögun að nokkru leyti óbeytt.

Kirkjustígur	Eiði	1917				Húsið var rifið milli 1950 og 60. Nafnið ætti að fá að lífa áfram.
Sunnubraut 1	Helgafell	1949				
Sunnubraut 2	Blómsturvellir	1935				
Sunnubraut 3	Laufás	1954				
Sunnubraut 4	Efri-Baldurshagi	1930				
Sunnubraut 5	Jaðar	1951				
Sunnubraut 6	Sólvellir	1935				
Sunnubraut 7		1997				
Sunnubraut 8	Björk	1954				
Vesturbraut 1	Borgargarður	1929				Húsið endurbyggt eftir bruna 1948. Líklega lítil ummerki eftir frá upphaflega húsinu frá 1929.
Vesturbraut 2	Þorvaldsstaðir	1924				Merkileg saga. Lögun hússins lítið breytt frá gamalli tíð. Vert að kanna nánar.
Vesturbraut 3	Hvoll	1940				
Vesturbraut 4	Hamraborg	1930				Teiknað af Guðjóni Samúelssyni húsameistara ríkisins. Mjög merkileg saga. Sjá skráningarblað hússins.
Vesturbraut 6		1966				
Vesturbraut 8	Krosshús	1929				Mjög sérstakt hús. Áhugaverð saga. Sjá skráningarblað hússins.
Vesturbraut 8A		1984				
Vesturbraut 10	Garðhús	1914				Mjög sérstakt hús. Listrænt gildi mikið. Áhugaverð saga sem tengist sögu Grindavíkur í heila öld. Sjá skráningarblað hússins.
Vesturbraut 12	Valdastaðir	1926				Hluti af heild sem ber að vernda.
Vesturbraut 14	Járngerðar-staðir, Austurbær	1924				Hluti af heild sem ber að vernda.

Vesturbraut 15		1968				
Vesturbraut 16	Járngerðarstaðir, Vesturbær	1890				Hluti af heild sem ber að vernda.
Vesturbraut 17		1966				
Við Verbraut	Vík	1966				
Við Verbraut	Garður	1932				Meðal eldri húsa bæjarins. útlit lítið breytt.
Við Verbraut	Hlið	1912				
Víkurbraut 1	Varir	1974				
Víkurbraut 2	Flaggstangarhús/Flagghús	1890				Mikilvægt að þetta hús verði kannað nánar Sbr. athugasemd á skráningarblaði um aldur hússins.
Víkurbraut 3						
Víkurbraut 5	Sæból	1928				Meðal elstu húsa. Lögun og útlit lítið breytt.
Víkurbraut 6	Sjólyst	1915				Húsið hefur verið rifið. Lóðin er enn til og heitið Sjólyst ætt að fá að lifa áfram.
Víkurbraut 7	Litla- Gimli	1922				Meðal elstu húsa bæjarnins. Með brotnu þaki. lögun líklega upphafleg.
Víkurbraut 8	Neðri -Grund	1930				Húsið er meðal eldri húsa. Lögun að nokkru leyti upphafleg.
Víkurbraut 9	Stóra-Gimli	1907				Meðal elstu húsa. Útlit mikið breytt en vera kanna ð kjarni upphaflega hússins sé enn til staðar.
Víkurbraut 9A	Fjósið	1904				
Víkurbraut 10	Vorhús	1925				Meðal elstu húsa Grindavíkur. Lögun og útlit lítið breytt.
Víkurbraut 11	Mánaborg	1912				Húsið hefur verið rifið. Lóðin er enn til og heitið Mánaborg ætti að fá að lifa áfram.
Víkurbraut 12	Rafstöðvar-húsið, Smiðjan	1926				Meðal elstu húsa bæjarins. Merkileg saga. Húsið mikið breytt.
Víkurbraut 13	Karlsskáli	1923				Meðal elstu húsa. Lögun og útlit lítið breytt.
Víkurbraut 14	Hlöllabúð	1939				

Víkurbraut 14A	Litla Grund	1960				
Víkurbraut 15	Brimnes	1930				Meðal gamalla húsa bæjarins. Lítið breytt.
Víkurbraut 16A	Barnaskólinn					Húsið var rifið fyrir 1965.
Víkurbraut 17		1965				
Víkurbraut 18	Borgartún	1953				
Víkurbraut 19	Bræðraborg	1928 eða 1931				Meðal gamalla húsa bæjarins. Lítið breytt.
Víkurbraut 20	Ás	1927				Meðal gamalla húsa bæjarins en lögun þess og útlit mikið breytt.
Víkurbraut 20A	Dúddasjoppa	1957				
Víkurbraut 21	Kvennó, Samkomuhús	1930				Meðal gamalla húsa bæjarins. Saga þess er merkileg. Saga Kvenfélags Grindavíkur tengist húsinu mjög.
Víkurbraut 21A	Hraunteigur	1930				Meðal gamalla húsa bæjarins. Lögun þess og útlit mikið breytt.
Víkurbraut 22	Ásgarður	1926				Meðal elstu húsa bæjarins. Lögun þess lítið breytt.
Víkurbraut 23	Hólar (Utan marka svæðisins)	1938				
Víkurbraut 24	Múli	1935				
Víkurbraut 26	Skálholt	1932				Ef til vill fyrsta „funkis“ húsið í Grindavík.
Víkurbraut 28	Berg	1946				
Garðvegur	Akur	1950				Meðal elstu húsa bæjarins. Mikið breytt en þó sennilega upphaflegur kjarni í húsinu.
Víkurbraut	Steinar	1920?				Upphaflega byggt skömmu eftir 1920. Síðar stækkað og því breytt nokkuð. Kanna þarf nánar.
Víkurbraut	Lundur	1967				
Garðvegur	Bjarg	1933				
Garðvegur	Steinar	1952				
Garðvegur	Kreppa	1930				

Garðvegur	Garðar					Húsið hefur verið rifið. Lóð þess er auð. Nafnið ætti að fá að lifa áfram.
Garðvegur	Bakki	1921				Meðal elstu húsa bæjarins. Óvíst um ástand og upprunaleika.
	Sjólyst					Húsið horfið en lóðin er til. Nafnið ætti að fá að lifa áfram.
	Mánaborg					
	Hæðarendi	1904				Húsið hefur verið rifið. Lóð þess er auð. Nafnið ætti að fá að lifa áfram.
	Byggðarendi	1904				Húsið hefur verið rifið. Lóð þess er auð. Nafnið ætti að fá að lifa áfram.
	Hraungerði	Um 1930				Húsið hefur verið rifið. Lóð þess er auð. Nafnið ætti að fá að lifa áfram.
	Gestahúsið Garðhús	fyrir 1900				Með elstu húsum bæjarins. Kanna þarf nánar sögu og gerð þess. Húsið er nú utan þess svæðis sem húsakönnunin nær til.

Niðurstöður

Á svæðinu eru 7 hús sem eru friðuð samkvæmt lögum um menningarminjar. Þeim má ekki breyta né rífa án samþykkir Minjastofnunar Íslands. Að auki eru önnur sjö hús sem byggð voru fyrir 1926, en um þau gildir að skylt er að leita álits Minjastofnunar Íslands ef eigendur hyggjast breyta þeim. Öll þessi hús þyrfti að kanna nánar til að ganga betur úr skugga um minjagildi þeirra. Auk þessara 15 húsa er lagt til að 12 hús sem eru meðal elstu bygginga bæjarins verði skoðuð nánar með tilliti til minjagildis og upprunaleika.

Yfirbragð byggðarinnar

Fram um aldamótin 1900 einkenndist byggðin í Járngerðarstaðahverfinu af smábýlum, hjáleigum og tómthúsum. Heimamenn stunduðu sjómennsku en lifðu auk þess af landbúnaði í smáum stíl. Bæirnir voru úr torfi og grjóti eins og víðast hvar annar staðar á landinu, útihús úr torfi voru við alla bæi, mismörg eftir aðstæðum og grjótgarðar voru um tún bletti og matjurtagarða. Helst voru það hjallar sem voru timbri. Byggðin var ekki skipulögð, en nokkuð þéttbýlt var, byggðahverfi kallað.

Engin hús eru enn uppi standandi frá þessu tímaskeiði, en lóðaskipan á svæðinu sem húsakönnunin nær til á rætur sínar að nokkru leyti til þessa tíma, og víða sér móta fyrir rústum garða. Einkum er það syðsti hluti svæðisins milli Víkurbrautar, Garðvegs og Ægisgötu, sem ber keim af óreglulegri byggð fyrri tíma. Einnig byggingar Járngerðarstaða og Garðhúsa auk byggðar milli Kirkjustígs og Víkurbrautar.

Þegar dró að aldamótunum 1900 fóru timburhús að leysa torfhúsin af hólmi og þeim fjölgaði töluvert á fyrstu áratugum 20. aldar. Frá því skeiði eru allmörg hús, en meðal þeirra elstu eru Vesturbær Járngerðarstaða, Gimli og Flaggstangarhúsið. Af byggingum þessa tímaskeiðs skera Garðhús sig úr. Þau eru stórt og glæsilegt steinsteypuhús sem bera vott um metnað og getu sem á engan sinn líkan í Grindavík þess tíma.

Breyting virðist hafa orðið á skipan byggingarmála þegar kom fram um 1930. Þá virðist sem meiri regla hafi smám saman komist á húsbyggingar í Grindavík enda þó formlegur skipulagsuppdráttur hafi ekki verið gerður fyrr en 1946. Húsaskipan við austurhluta Vesturbrautar, og við Hellubraut er að mestu frá þessum tíma. Skipulagslög voru sett árið 1921 og skipulagsnefnd ríkisins sett á fót til þess að annast gerð skipulagsuppdrátta fyrir þéttbýli. Enda þótt Grindavík hafi ekki verið skipulagsskyld á þessum tíma verður ekki betur séð en ráðamenn sveitarfélagsins hafi fylgt tíðarandanum og leitast við að koma reglu á byggingar- og skipulagsmálin.

Krosshús og Hamraborg við Vesturbraut eru glæsilegustu hús þessa tímaskeiðs en þau eru steinsteypt og bera með sér klassískt svipmót sem á skylt við fallegustu steinsteypuhús í Reykjavík frá sama tíma.

Byggingar við Sunnubraut og Dalbraut risu flestar eftir að skipulagsuppdráttur hafði verið gerður en jafnframt má glöggt sjá að klassískar fyrirmyndir hafa vikið fyrir módernismanum.

Flest þeirra húsa sem risu á fyrstu áratugum 20. aldar hafa gengið í gegnum miklar breytingar. Mörg þeirra hafa stækkað með viðbyggingum og útlit flestra hefur tekið stakkaskiptum með nýjum byggingartískum. Smárúðugluggar hafa víða vikið fyrir stórum glergluggum, viðbyggingar bera svipmót síns tíma og oft er lögun þeirra af öðrum meiði en hins upprunalega húss. Í fáeinum tilvikum hafa hús frá öðrum og þriðja áratug 20. aldar horfið inn í nýrri hús sem byggð voru utan um húsið sem síðan var rifið að miklu leyti.

Æskilegt er að sýnileg merki um byggingarsögu svæðisins verði í framtíðinni sem skýrust. Merki um 19. aldar söguna eru helst fólgin í lóðaskipan og tóftum horfinna húsa og rústum garða. Einnig má telja til heiti húsa, sem er arfur frá 19. öld og byrjun þeirrar 20. Æskilegt er að þeirri hefð verði áfram fylgt og ný hús sem byggð verða á lóðum þeirra sem nú eru horfin haldi nöfnum þeirra. Einnig að hús sem byggð verða á nýjum lóðum fái heiti sem styðji hefðina, annað hvort af þekktum kennileitum eða horfnum húsum eða ný nöfn í anda hefðarinnar.

HEIMILDIR

- Aðalskipulag Grindavíkur 2010-2030.
- Ferlir.is, heimasíða Ferlis, Ferðahóps Rannsóknardeildar Lögreglunnar í Reykjavík.
- Jón J Aðils. 1919. *Einokunarverzlun Dana á Íslandi 1602-1787*. 2. útg. Reykjavík, Heimskringla, 1971.
- Jón Þ. Þór og Guðfinna Hreiðarsdóttir. 1996. *Saga Grindavíkur 1800 – 1974.* Grindavíkurbær.
- *Landnám Ingólfs. Safn til sögu þess. Þriðja bindi. Sýslulýsingar og sóknalýsingar*. Reykjavík. Félagið Ingólfur,1935-1939.
- Sigfús Haukur Andrésson. 1988. *Verslunarsaga Íslands 1774 – 1807*. Verzlunarráð Íslands, Fjölsýn.
- Zóphónías Pálsson. 1990. *Ágrip af sögu skipulagsmála í einstökum sveitarsfélögum 1938-1988*. Skipulag ríkisins.
- Ægir, 22. árgangur 1929. 2. tbl. *Grindavík.*

VIÐAUKI I

SKÝRINGARMYNDIR

HÚSAKÖNNUN

Deiliskipulagssvæðið er eitt af elstu svæðum bæjarins og skv. 5. mgr. 37. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 skal vinna húsakönnun fyrir þegar byggð svæði. Hús voru skráð niður svo unnt væri að meta varðveislugildi þeirra skv. lögum nr. 80/2012 um menningarminjar.

Innan deiliskipulagssvæðisins eru sjö hús friðuð samkvæmt lögum um menningarminjar. Þeim má ekki breyta né rífa án samþykkis Minjastofnunar Íslands. Að auki eru önnur sjö hús sem byggð voru fyrir 1926, en um þau gildir að skylt er að leita álits Minjastofnunar Íslands ef eigendur hyggjast breyta þeim. Þessi hús þyrfti að kanna nánar til að ganga betur úr skugga um minjagildi þeirra. Auk þessara fjórtán húsa er lagt til að önnur tólf hús sem eru meðal elstu bygginga bæjarins verði skoðuð nánar með tilliti til minjagildis og upprunaleika. Sjá má í lóðatöflum á skipulagsuppdrætti og á skýringarmynd hér til hliðar hvaða hús þetta eru.

Æskilegt er að sýnileg merki um byggingarsögu svæðisins verði í framtíðinni sem skýrust. Merki um 19. aldar söguna eru helst fólgin í lóðaskipan og tóftum horfinna húsa og rústum garða. Einnig má telja til heiti húsa, sem er arfur frá 19. öld og byrjun þeirrar 20. Æskilegt er að þeirri hefð verði áfram fylgt og ný hús sem byggð verða á lóðum þeirra sem nú eru horfin haldi nöfnum þeirra. Einnig er æskilegt að hús sem byggð verða á nýjum lóðum fái heiti sem styðji hefðina, annað hvort af þekktum kennileitum, horfnum húsum eða ný nöfn í anda hefðarinnar.

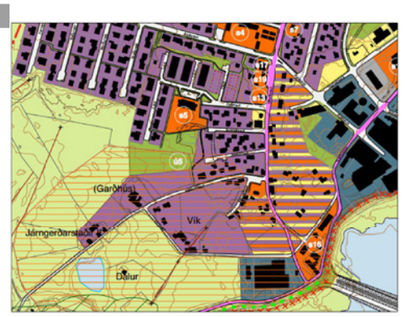

Gamli bærinn í gildandi aðalskipulagi Grindavíkur 2010-2030

SKÝRINGAR

- Hús 100 ára og eldri
- Hús byggð fyrir 1926
- Hús byggð 1926-1950
- Hús byggð 1951 og seinna
- Afmörkun skipulags

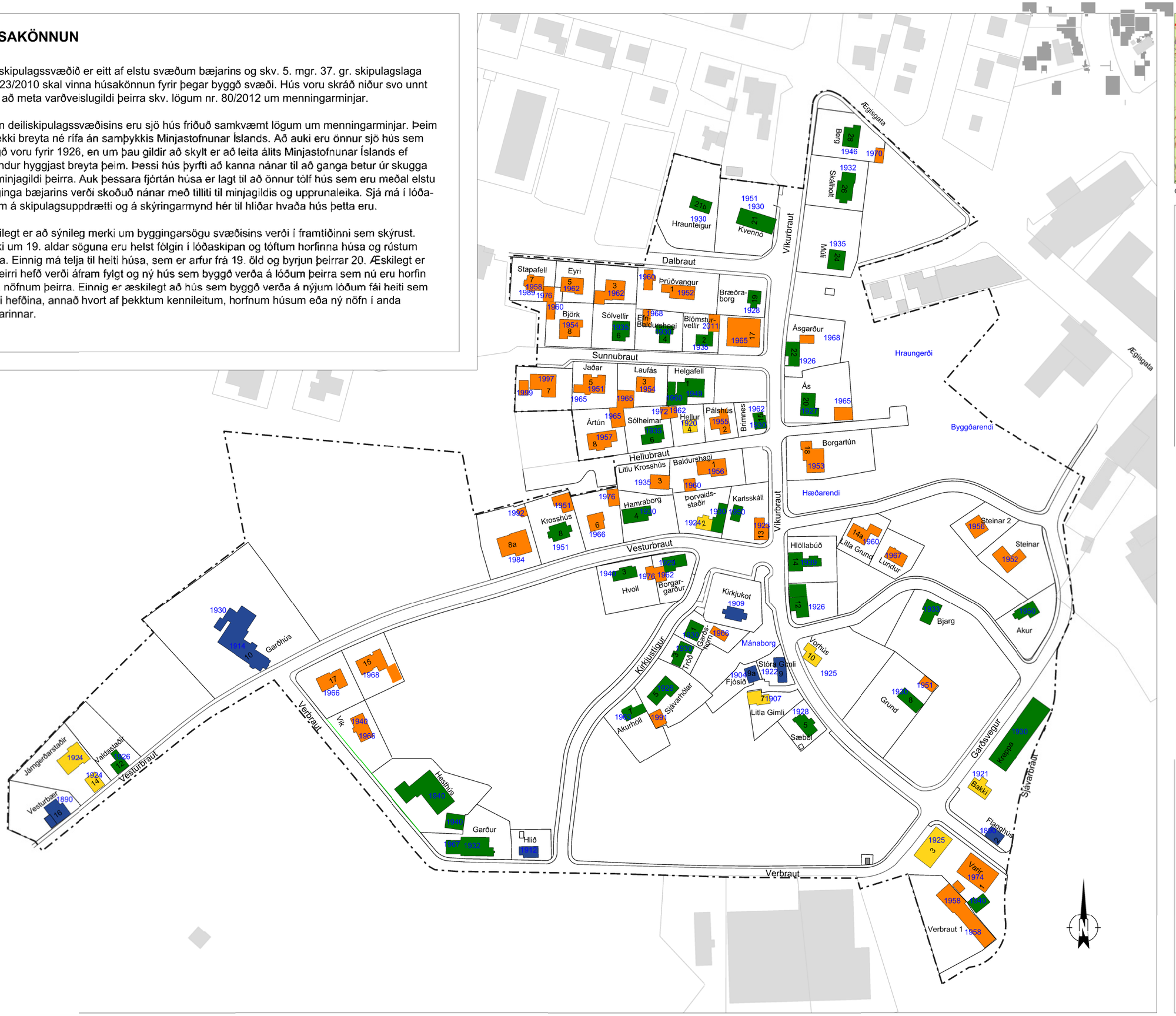

GRINDAVÍK

GAMLI BÆRINN
HÚSAKÖNNUN

Heiti og byggingarár húsa			Útgáfa V01
Húsakönnun.dgn	Mælikvarði 1:2000	Blaðstærð A3	Teikning nr. 004
Unnið fyrir Grindavíkurbæ		Dags. 21.05.2015	Teiknað af ÞRS

EFLA VERKFRÆÐISTOFA

Elstu húsin í gamla bænum

Vesturbær, byggður 1890

Flagghús / Flaggstangarhús byggt 1890

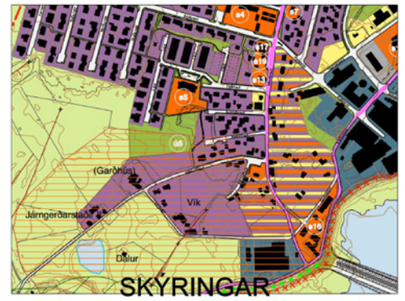

Gamli bærinn í gildandi aðalskipulagi Grindavíkur 2010-2030

SKÝRINGAR

- Friðuð hús
- Hús byggð fyrir 1926
- Áhugaverð hús sem ber að kanna
- Afmörkun skipulags

Ægisgata
Vikurbraut
Dalbraut
Sunnubraut
Hellubraut
Vesturbraut
Verbraut
Kirkjustígur
Garðsvegur
Sjávarbraut
Verbraut 1

GRINDAVÍK

GAMLI BÆRINN
HÚSAKÖNNUN

Friðuð hús			Útgáfa V01
Húsakönnun.dgn	Mælikvarði 1:2000	Blaðstærð A3	Teikning nr. 005
Unnið fyrir Grindavíkurbæ		Dags. 21.05.2015	Teiknað af ÞRS

EFLA VERKFRÆÐISTOFA

VIÐAUKI II

HÚSASKRÁNING

Fyrsti eigandi Kristinn Guðmundsson og Jórmundur Kristinsson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

1960 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið var byggt af Kristni Guðmundssyni, Þuríði Jónsdóttur og syni þeirra Jórmundi. Þegar þeir Kristinn og Jórmundur byggja húsið var búið að byggja grunninn af húsinu. Jórmundur bjó í austur enda hússins og Kristinn í þeim vestari.
Við húsið stendur gamalt tundurdufl sem var notað sem olíutankur þegar olíukynding var í húsinu.
1946 stóð þarna grunnur, steypt vatnsþró og leyfar af vindmyllu. Í því húsi bjó einn af stofnendum verkalýðsfélags Grindavíkur. Þau hjónin hröktust í burtu frá Grindavík vegna þess.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Runólfur Hannesson og Helga Kristinsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Þarna lá áður gata í gegnum lóðina og þess vegna var hún auð. Húsbyggjendur stóðu sjálfir í því að teikna skipulag götunnar og lögðu til nafn á henni. Skipulagið fengu þau samþykkt hjá Skipulagsstjóra ríkisins og oddvitanum Svavari Árnasyni.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Johan Johansen og Helga Aðalgeirsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Hlaðið úr holsteini
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggt af Johan Johnsyni 1956. Hann flutti inn í húsið í ágúst 1958 ásamt fjölskyldu sinni. Kona hans var Helga Aðalgeirsdóttir frá Krosshúsum.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Þórólfur Sveinsson og Alma Norman

Upphafleg notkun

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Hlaðið úr holsteini
Klæðning	Timbur
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Þórólfur og Alma komu frá Skagaströnd.
Húsið var byggt á árunum 1958-1961. Húsið var vel einangrað og lagði Þórólfur m.a. miðstöðina sjáfur í húsið með "fittings" og múraði inn í vegginn, sem var nýjung á þessum tíma.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

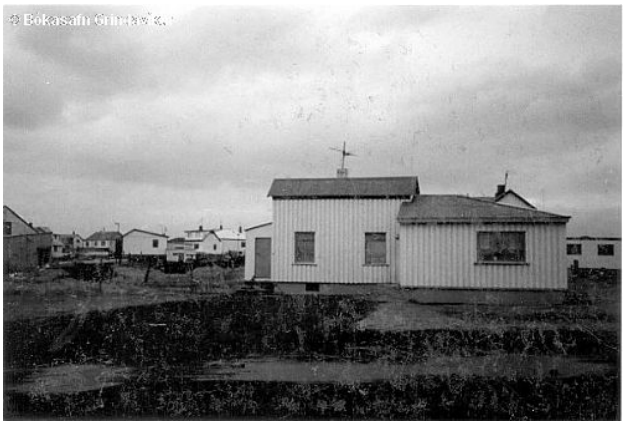

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Timbur
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Útskot

Helstu breytingar

Gluggabreyting

Ný klæðning

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Einar G. Einarsson lét byggja húsið trúlega upp úr 1920 fyrir vermenn.
Hér bjuggu Jón Sveinsson og Margrét Jónsdóttir með tveimur sonum sínum. Ung hjón Kristján Þorvaldsson og Krístin Guðmundsdóttir keyptu húsið af þeim og byrjuðu sinn búskap þarna. Þau dóu bæði á sóttarsæng í sömu viku frá þremur ungum börnum. Þeim var komið fyrir hjá skyldmennum í byggðarlaginu, sem komu þeim í foreldrastað.
Kristinn Guðmundsson og Þuríður Jónsdóttir kaupa Akur af dánarbúinu og búa þar á veturna en á Húsatóftum í Staðarhverfi á sumrin. Um 1940 er þetta hús selt Vilmundi Stefánssyni og Maren Jónsdóttur frá Sjólyst. Vilmundur var eini maðurinn sem bjargaðist af skipinu Óskabirninum sem fannst marrandi á rúmsjó.
Þarna var fyrst afgreidd mjólk frá mólkursamsölu í Grindavík.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðmundur Tómasson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

	Endurbygging
	Ný klæðning
	Gluggabreyting
1974	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið sjálft er töluvert eldra en frá 1932, Guðmundur Tómasson hefur líklega byggt það milli 1920 og 1930. Hann byggði svo við húsið 1952. Magnús Ólafsson breytti húsinu á svipuðum tíma og bílskúrinn var byggður, 1974.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft Útskot

Helstu breytingar

	Svalir	Ársæll Vignisson	arkitekt
	Gluggabreyting	Ársæll Vignisson	arkitekt
?	Viðbygging		

Hönnuðir breytinga

Saga

Valdimar Einarsson frá Húsatóftum og Sigríður kona hans bjuggu í Bjargi.
Í kringum 1945 komu Ragnar Jóhannsson og Gyða Waage frá Bíldudal og voru búsett í Bjargi með börnum sínum. Þau byggðu við húsið í kringum 1960, hlaðin úr sandsteini.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Lundur eftir bruanann 1966

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Guðrún og Guðmundur foreldrar Einars Guðmundssonar skipstjóra á Keflvíkingi bjuggu hér lengi.
Þessi Guðmundur var eini maðurinn sem bjargaðist af skipi Guðjóns Magnússonar sem fórst hér á sundinu. Hann hékk á stýrishúsinu og söng sálma.
Þórunn ekkja Brynjólfs prests bjó þarna um tíma með barnabarni sínu Dídí.
1953 fluttu þarna Guðmundur Karlsson og Simba ásamt Eðvarði Ragnarssyni og Guðlaugi Óskarssyni sem voru skipsmenn hjá Guðmundi. Þeir fluttu svo í viðbygginguna 1954 sem var byggð af eigendum Hraðfrystihúss Þórkötlustaða.
Húsið brann tvisvar 1966 og 1967.

Nýja húsið er líklega byggt á sama grunni og viðbyggingin.Núverandi hús var flutt hingað frá Reykjavík af Guðmundi frá Skála (Ísólfsskála) og Valgerði Guðmundsdóttur dóttur hans.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Einar í Ásgarði og Jón í Baldurshaga

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið var byggt sem verbúð en er nú íbúðarhús.
Húsið var byggt úr efni úr bröggum frá hernum. Það var einangrað eins og braggarnir voru einangraðir með sérstöku ullarefni. Braggarnir voru líklega úr spítalakampnum við Reykjanesbrautina eða Broadstreet.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Eigendur Hrafns Sveinbjörnssona GK-255

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Eigendur Hrafns Sveinbjarnarsonar GK-255 byggðu húsið 1947. Húsið var byggt úr efni úr bröggum frá hernum. Það var einangrað eins og braggarnir voru einangraðir með sérstöku ullarefni. Braggarnir voru líklega úr spítalakampnum við Reykjanesbrautina eða Broadstreet. Húsið ásamt skipinu runnu inn í Þorbjörn þegar hann var stofnaður 1952.
Þorbjörn hf átti húsið og rak þar verbúð. Þegar þeir byggðu nýju verbúðirnar við Hafnargötu 12 gaf Þorbjörn (Tómas Þorvaldsson forstjóri) Björgunarsveitinni Þorbirni húsið. Björgunarsveitin byggði svo við það stálgrindarhús sem er steinsteypt á milli.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðjóni Magnússon og Jósefína Magnúsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Mynd frá um 1930 í eigu Erla Borg Jónsdóttir

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Ris Einlyft Kjallari

Helstu breytingar

1953 Endurbygging

1960 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið var byggt 1915 af Guðjóni Magnússyni og Jósefínu Guðbrandsdóttur og voru þau fyrstu íbúar þess. Guðjón þessi fórst á Járngerðarsundi 14. mars 1926 og ekkja hans seldi húsið eftir það. Jón Gíslason og Valgerður Sigurðardóttir keyptu húsið 1930. Jón endurbyggði síðan húsið um 1953 og breytti því eins og það er í dag.
Jósefína hafði þá byggt Efri Baldurshaga (Sunnubraut 4) og flutti hún í það 1930.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Mynd frá um 1940 úr bókinni Móaaætt frá Skagaströnd

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

1955 Endurbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Hús var byggt á lóðinni eftir flóðin 1925. En þá flaut Akurhús í heilu lagi upp eftir túninu. Valgerður og Páll (íbúar Akurhúss) byggðu þá timburhús ofar í bænum sem hefur gengið undir nafninu Pálshús. Eftir þeirra dag hófu búskap í húsinu Kristján Sigurðsson og Margrét Sigurðardóttir sem byggðu síðar Berg. Þá eignast húsið Hermann Thorsteinssen og Katrín, þau byggðu við húsið og gerðu það í núverandi mynd 1955. Kata í Pálshúsum var aðal smiðurinn og Hermann handlangaði fyrir hana.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Aðalgeir Flóventsson og Guðrún Eyjólfsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Mynd frá Einari í Krosshúsum.

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris Kjallari

Helstu breytingar

1958 Endurbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Sigurpáll Aðalgeirsson endurbyggði húsið 1958 nánast utan um eldra húsið, nýja húsið er steypt og seinna klætt með garðastáli. Foreldrar hans, Aðalgeir Flóventsson og Guðrún Eyjólfsdóttir, byggðu húsið um 1935.
Fyrir 1935 stóð þarna torfhús.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris Útskot

Helstu breytingar

	Viðbygging
1967	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Kristín á Hellum var einstaklega góð kona. Kristín keypti þetta ásamt syni sínum, Magnúsi Guðmundssyni, eftir að Kristín hafði misst mann sinn á Tóftarsundi.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kjallari Kvistir Anddyri

Helstu breytingar

1950 Endurbygging

1972 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Jón Sigurðsson, formaður, bjó á Sólheimum með konu sinni Guðríði sem var lengi ljósmóðir í Grindavík.
Sigurður Magnússon, skipstjóri og útgerðarmaður og Sóla (Þórlaug Ólafsdóttir keyptu húsið árið 1943. Þau endurbyggðu það um 1950 utan um timburhúsið. Þau stækkurðu húsið tvisvar, fyrst 1950 og síðar 1958. Yfirsmiður var Bergur Bjarnason í Hjarðarholti.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Jón A. Jónsson og Elvar Jónsson.

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kvistir

Helstu breytingar

1965 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið er byggt af feðgunum Jóni A. Jónssyni (bæjarverkstjóra og slökkvistjóra) og Elvari Jónssyni.
Jón bjó svo á neðri hæðinni og Elvar á efri hæðinni.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

	Endurbygging
1966	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggt af Einari G. Einarssyni í Garðhúsum fyrir vermenn. Húsið var byggt rétt á undan Tröð við hliðina á og leit eins út, nema stóð öðruvísi í lóðinni.
Marín Jónsdóttir og Vilmundur Stefánsson búa í Garðshorni 1940. Síðan er þetta aftur nýtt sem verbúð.
Seinna breytt í íbúðarhús. Hjalti Þórarinsson og Sigurbjörg (Bagga) keyptu húsið og bjuggu í því til dauðadags.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Upphafleg notkun Kirkja

Hönnun Rögnvaldur Ólafsson

Grindavíkurkirkja 1950

2014

Upphafleg gerð húss

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tegund Annað

Klæðning Bárujárn

Þakgerð Risþak

Þakklæðning Bárujárn

Undirstaða

Útlit Turn

Saga

7. desember 1908 var samþykkt að byggð skyldi ný kirkja fyrir Grindavíkinga á flötinni norðan við barnaskólann (Templarann eða Mánaborg). Tveimur mánuðum síðar hélt sóknanefnd fund með Tryggva Árnasyni, trésmið úr Reykjavík, sem hafði gert tilboð í byggingu kirkjunnar. Bauðst hann til að reisa kirkjuna og útvega allt efni til hennar að frádregnu ofni, málningu og mélverki. Tilboðið hljóðaði upp á 4475 kr og skyldi helmingurinn greiðast þegar kirkjan yrði fokheld og eftirstöðvar þegar smíðinni væri lokið. Sóknanefnd gekk að tilboðinu og var kirkjan vígð af þáverandi biskupi, Þórhalli Bjarnasyni, þann 26. september 1909.

Tryggvi Árnason tók að sér að koma því efni sem til þurfti í bygginguna um borð í skip í Reykjavíkurhöfn. Hér í Grindavík átti síðan að nálgast timbrið og annað efni um borð og flytja það á kirkjustaðinn fyrirhugaða. Þá var hér hvorki vegur né bryggja. Hvert heimili átti að skaffa tiltekið magn af möl og sandi.

Altaristöfluna „Kristur lægir sjó og vind" málaði Ásgrímur Jónsson og kostaði hún 300 krónur.

Einar Jónsson útvegsbóndi í Garðhúsum gaf töfluna.

Prestur var Brynjólfur Gunnarsson, sem lést skömmu síðar og sr. Brynjólfur Magnússon tók við árið 1910-1947.

Kirkjan var lengi notuð sem leikskólinn Kirkjukot en nú hafa AA samtökin aðsetur þar.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Útskot

Helstu breytingar

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið er byggt af Einari G. Einarssyni í Garðhúsum fyrir vermenn. Húsinu var fljótlega breytt í íbúðarhús og var fyrsti íbúi þess Ólafur Þorvaldsson starfsmaður hjá Einari sem innanbúðarmaður. 1968 gaf Ólafur út bókina Áður en fífan fikur. Guðrún dóttir Einars í Garðhúsum eignaðist svo Tröð.
Seinna átti Guðmundur Grétar Jónsson, fisksali, Tröð og Lára kona hans. Matthías Guðmundsson Grindvík húsvörður fæddist í Tröð.

Varðveislumat

Byggingarlist
Menningarsögulegt gildi
Umhverfisgildi
Upprunaleiki
Ástand
Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:
Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Alexander
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Um 1936-40. Úr safni Elínar Alexandersdóttir

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft Útitröppur Ris

Helstu breytingar

	Endurbygging
1991	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Á lóðinni stóð hús sem hér Akrakot, líklega byggt upp úr 1920 af Magnúsi Guðmundssyni og konu hans Þóru.
Alexander Sigurðsson og Margrét Eiríksdóttir kaupa Akrakot af Magnúsi og bjuggu þar fyrstu búskaparár sín. Þau rifu húsið og byggðu nýtt 1936, sem þau kölluðu Sjávarhóla.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Sigurður Árnason og Gunnhildur Magnúsdóttir.

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

líklega um 1960 úr safni Ólafs Rúnars

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Í Akrahóli bjuggu Sigurður Árnason og Gunnhildur Magnúsdóttir. Þau byggðu húsið eftir að Akurhús flutu upp úr 1925. Líklega hefur skúrbyggingin verið byggð við mjög snemma undir skepnur.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Helgi Hjartarsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús
Vörugeymsla

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Viðbygging

Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Helgi var með rafmagnsverkstæði sambyggt íbúðarhúsinu.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Jón Dagbjartsson og Jórunn Ólafsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft Útitröppur Anddyri

Helstu breytingar

2011 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Þarna bjuggu Jórunn Ólafsdóttir og maður hennar Jón Dagbjartsson. Síðar keyptu húsið Ingvi Jónsson og Guðrún Jóelsdóttir. Í dag á húsið barnabarn þeirra, Guðrún Inga Bragadóttir.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðmundur Eggertsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Hlaðið úr holsteini
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

	Ný klæðning
1965	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggt af Guðmundi Eggertssyni 1954. Síðan keypti Jón Árnason, verkstjóri húsið.

Varðveislumat

Byggingarlist
Menningarsögulegt gildi
Umhverfisgildi
Upprunaleiki
Ástand
Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Jósefína Guðbrandsdóttir
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

1968	Bílskúr	
	Viðbygging	
1945	Kvistur	Árni Eiríksson

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggðt af Jósefínu Guðbrandsdóttur, ekkju Guðjóns Magnússonar, sem drukknaði á Járngerðastaðarsundi 14. mars 1926. Guðjón og Jósefína bjuggu áður að Baldursaga (Hellubraut 1)
Seinna kom viðbygging með einhalla þaki og anddyrið og kvisturinn eru einnig byggð síðar. Bílskúr var byggður 1968.
Húsið er forskalað í dag.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Óli Færeyingur og Elín Jónsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Frá um 1960 úr safni Ólafs Rúnars.

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggt af hjónunum Óla Færeyingi og Elínu Jónsdóttur.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Þórhallur Einarsson.

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Steining, skeljasandur
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Tvílyft Ris Kjallari Útitröppur

Helstu breytingar

Kvistur

Hönnuðir breytinga

Saga

Áður stóð þarna timburhús, svipað og önnur hús í Grindavík. Þar bjó Guðmundur og frú.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðmundur Eggertsson

Hönnun

Upphafleg notkun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

1999 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Ólafur Sigurðsson og Hulda Gísladóttir frá Vík

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Hlaðið úr holsteini
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kvistir Útitröppur

Helstu breytingar

1960 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðjón Klemensson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Ris Einlyft Anddyri

Helstu breytingar

	Bruni
	Endurbygging
1962	Viðbygging
	Ný klæðning
1962	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Guðjón Klemensson og frú byggðu húsið. Það brann að miklu leiti árið 1948 en var endurbyggt eftir söfnun bæjarbúa til aðstoðar Vilbergi. Síðar kom viðbygging, um 1960.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Kjallari Ris Kvistir Útitröppur

Helstu breytingar

Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið var byggt af Sæmundi Tómassyni frá Járgerðarstöðum. Hann flutti með konu sinni, Guðnýju Sigurðardóttur og börnum þeirra í húsið. Þau bjuggu áður að Vörum en fannst ótryggt að búa þar áfram eftir flóðið í janúar 1925. Húsið var nefnt Þorvaldsstaðir eftir Þorvaldsstöðum í Hvítársíðu í Borgarfirði, en þaðan kom Guðný. Þau fluttu til Reykjavíkur árið 1928.
Húsið var selt og varð að prestsetri fyrir séra Brynjólf Magnússon sóknarprest Grindavíkur.
Við húsið voru byggð gripahús sem tilheyrðu prestssetrinu og var presturinn með umfangsmikið búfjárhald, hænur og kindur.
Prestsetrinu tilheyrðu þó nokkrar túnskákir innan bæjarins, t.d. skákin á móti Bjargi, L-laga skák við Garðhús, og skák við Vatnsstæðið, neðan við Ólatún.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Einar G. Einarsson Garðhúsum

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Tvílyft Kjallari Útitröppur

Helstu breytingar

	Ný klæðning
1976	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Í húsi í Þórkötlustaðahverfi, stóðu eigendur ekki í skilum við Einar G, Einarsson, Garðhúsum. Einar lét rífa húsið og var Hvoll byggður úr efniviði hússins sem rifið var. Hann lét byggja húsið fyrir dóttur sína Ingveldi og tengdason Rafn Sigurðsson skipsstjóra á Kötlu.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Einar G Einarsson í Garðhúsum
Hönnun Guðjón Samúelsson

Upphafleg notkun Íbúðarhús
Læknastofa

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárujárn
Þakgerð Risþak
Þakklæðning Bárujárn
Undirstaða Steinsteyptar
Útlit Kjallari
Einlyft
Ris
Kvistir
Útitröppur
Anddyri

Helstu breytingar

1962 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Það var haustið 1929 að þau tíðindi urðu að til Grindavíkur flutti Sigvaldi Kaldalóns, læknir og tónskáld ásamt fjölskyldu sinni. Aldrei áður hafði læknir haft búsetu í Grindavík og þurftu hreppsbúar því ekki lengur að sækja læknisþjónustu til Keflavíkur eða Hafnarfjarðar og þótti þeim hagur sinn hafa vænkast mjög við þetta. En Grindvíkingar nutu ekki einungis góðs af læknisstörfum Sigvalda. Hann hafði einnig mikil áhrif á allt menningar- og félagslíf í hreppnum og hefur veru hans verið líkt við menningalega vígslu fyrir Grindavíkinga.

Aðdragandinn að komu Sigvalda Kaldalóns til Grindavíkur var hinn merkilegasti og olli miklu umtali á sínum tíma. Árið 1929 losnaði héraðslæknisembættið í Keflavík og í kjölfarið fylgdu hatrömm átök, sem gengu síðar undir nafninu "Stóra bomban " á milli Jónasar Jónssonar frá Hriflu, þáverandi dóms- og heilbrigðisráðherra og Læknafélags Íslands. Hafði Læknafélagið búið svo um hnútana að aðeins ein umsókn var send inn um stöðuna og hugðist félagið þannig styrkja stöðu sína gagnvart ráherranum, sem ekki virtist eiga margra kosta völ. Jónas mun þá hafa sent menn út á örkina til að finna umsækjanda sem hann gat sætt sig við. Litlu síðar barst umsókn í nafni Sigvalda Kaldalóns. Ráðherrann var ekki að tvínóna við hlutina, heldur lét strax skipa Sigvalda í embættið og varð, eins og nærri má geta uppi fótur og fit, er læknanefndin fékk pata af því að búið væri að skipa Sigvalda í embættið. Læknafélag ísland gerði þá kröfu á hendur Sigvalda að hann drægi umsókn sína til baka og þegar hann neitaði því var hann rekin úr læknafélaginu. Þá mun Ólafur Thors hafa efnt til borgarafundar í Keflavík, þar sem samþykkt var

Varðveislumat

Byggingarlist Guðjón Samúelsson húsameistari ríkisins teiknaði.
Menningarsögulegt gildi Merkileg saga tengist húsinu. Teiknað sérstaklega fyrir Sigvalda Kaldalóns lækni og tónskáld. Sigurður M.
Umhverfisgildi
Upprunaleiki
Ástand
Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Einstakt hús, húsaröð, götumynd sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi (rautt)

Fyrsti eigandi Þórður Waldorff og Edda Einarsdottir

Upphafleg notkun

Hönnun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Rifið

Endurbygging

Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Einar Einarsson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Flatt þak
Þakklæðning	
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Tvílyft Kjallari Útskot Útitröppur Anddyri

Helstu breytingar

1988 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Var byggt af Einari Einarssyni, syni Einars G. Einarssyni í Garðhúsum 1929 sem bjó þar ásamt konu sinni Ellen Einarsson. Þess má geta að Grindvíkingar eiga Einari Einarssyni mikið að þakka þar sem hann ljósmyndaði sögu þessara bæjar frá 1923 til okkar daga, þannig eigum við sögu þessa bæjar nánast til í myndum frá þeim tíma. Einar var einn af frumkvöðlum slysavarnarfélagsins Þorbjarnar og framsýnn athafna- og útgerðarmaður í bænum.

Í Krosshúsum dvaldi Halldór Laxnes um tíma á meðan hann vann að bók sinni um Sölu Völku.

Varðveislumat

Byggingarlist	Sérstakur stíll. Gotnesk áhrif. Sbr. hús Sturlubræðra í Reykjavík o.fl.
Menningarsögulegt gildi	
Umhverfisgildi	
Upprunaleiki	
Ástand	
Varðveislugildi	

Niðurstaða varðveislumats:

Einstakt hús, húsaröð, götumynd sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi (rautt)

Fyrsti eigandi Gunnar Tómasson

Hönnun

Upphafleg notkun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund Steinsteypt

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

1993 Sólskáli

Hönnuðir breytinga

Saga

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Einart G Einarsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

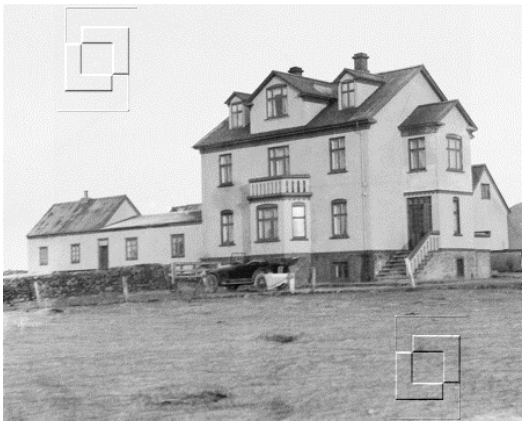

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Tvílyft Kjallari Anddyri Útitröppur Kvistir Ris Útskot

Helstu breytingar

1930 Viðbygging

2014 Endurbætur

Hönnuðir breytinga

Saga

Garðhúsin voru byggð 1914 af Einari G. Einarssyni og konu hans Ólafíu Ásbjarnardóttir en Einar var jafnan kenndur við húsið og nefndur Einar í Garðhúsum. Áður bjó á jörðinni Einar Jónsson, bróðir Sæmundar á Járngerðarstöðum.
Einar í Garðhúsum var þekktur maður á sinni tíð og maður sem mikið kvað að um langan aldur og átti mikinn þátt í atvinnulífinu. Um alla mikla menn standa stormar og það duldist engum að hér fór maður er gerði mikið og hafði stóran hug.
Við Garðhúsin stóð áður elsta hús Grindavíkurbæjar svokallað Gestshús. Það var flutt fyrir fáum árum síðan í sjómannagarðinn.

Í kjallara hússins var rafstöð til heimilisnota líklega alveg frá 1914.
Þegar verið var að byggja húsið átti að steypa loftplötuna á milli hæða í húsinu, en húsmóðirin á heimilinu tók það ekki í mál, þar sem hún óttaðist að steinsteypan gæti ekki staðið ein og sér og að einn góðann veðurdag myndi platan hrynja ofan á fjölskylduna. Það varð því úr að sett var trégólf í staðin.

Á stríðsárum seinni heimstyrjaldarinnar fengu forráðamenn Landsbanka Íslands að geyma verðmætustu skjöl bankans í kjallara þessa húss, en hann er mjög rammgerður.

Varðveislumat

Byggingarlist	Merkilegt hús. Að ýmsu leyti upprunalegt. Skoða þarf betur.
Menningarsögulegt gildi	Tengist sögu Grindavíkur í eina öld.
Umhverfisgildi	
Upprunaleiki	Töluverður
Ástand	Gott
Varðveislugildi	Mikið

Niðurstaða varðveislumats:

Einstakt hús, húsaröð, götumynd sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi (rautt)

Fyrsti eigandi Þorvaldur Kristinn Klementsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kjallari

Helstu breytingar

Kvistur

Bakhús

Hönnuðir breytinga

Saga

Þorvaldur Kristinn Klemensson og Stefanía Margrét Tómasdóttir byggðu húsið.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Samstæð hús og heild sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi (gult)

Fyrsti eigandi Sæmundur Jónsson, Margrét Sæmundsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft Ris

Helstu breytingar

	Ný klæðning
1925	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggt af Sæmundi Jónssyni 1924. Sæmundur bjó þar ásamt konu sinni Margréti Sæmundsdóttur, sem var systir Bjarna Sæmundssonar, fiskifræðings.
Vilborg Helgadóttir og Kristinn kaupa húsið 1946 en þá stóð það tómt. Synir þeirra eiga það í dag.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Samstæð hús og heild sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi (gult)

Fyrsti eigandi Guðmundur Sigurðsson og Kristólína Þorláksdóttir

Upphafleg notkun

Hönnun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund Hlaðið úr holsteini

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Tómas Snorrason, Jórunn Tómasdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft

Helstu breytingar

Endurbygging

Sólskáli

Gluggabreyting

Ný klæðning

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggt af Tómasi Snorrasyni og konu hans Jórunni Tómasdóttur árið 1890.
Sagan segir að efnið í þetta hús hafi komið úr skútubraki sem rak í skoruna við gamla vitann á Valahnúki. Presturinn á Stað lét flytja það til Grindavíkur og bjóða það upp hér. Bitarnir úr þessu flaki eru a.m.k. í gólfinu.
Í húsinu fæddist Bjarni Sæmundsson og er þar uppalinn. Fyrsti fiskifræðingur Íslands og prófessor við Háskóla Íslands.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi Friðað vegna aldurs

Niðurstaða varðveislumats:

Hús er friðað (blátt)

Fyrsti eigandi Magnús Þorlákssson og Ester Gísladóttir

Upphafleg notkun

Hönnun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund Hlaðið úr holsteini

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Júlíus Einarsson (gamla húsið)

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Mynd af húsinu sem brann

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Ris Einlyft

Helstu breytingar

	Bruni
1966	Endurbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Upprunalegt hús var byggt af Júlíusi Einarssyni bróður Einars í Garðhúsum. Gísli Jónsson og Kristólína keyptu húsið. Það brann.
Nýrra húsið var ekki byggt á sama stað heldur á annari lóð.
Hesthús, hlaða og geymsla byggð 1940 en húsið 1966.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Árni Helgason

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris Inng.skúr

Helstu breytingar

	Endurbygging
	Ný klæðning
1967	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Á Garði bjuggu Árni Helgason organisti frá Hvítaársíðu, og Petrúnella Pétursdóttir. Þau eignuðust 17 börn en 14 af þeim komust til fullorðinsára og eru mörg þeirra kunn, m.a. Svavar Árnason, oddviti í Grindavík frá 1946 og organisti. Árni þjálfaði kirkjukórinn og voru æfingarnar haldnar heima hjá honum. Hann hefur komið mjög við sögu Grindavíkurhrepps. Svavar tók við starfi organista í kirkjunni eftir föður sinn.
Byggt hefur verið við húsið.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðjón Einarsson og María Geirmundsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund Timbur, bindingur

Klæðning

Þakgerð Mænisþak

Þakklæðning Bárujárn

Undirstaða

Útlit Anddyri
Einlyft
Ris
Útitröppur
Útskot

Helstu breytingar

Endurbygging

Gluggabreyting

Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Þetta hús áttu Guðjón Einarsson úr Grindavík og María Geirmundsdóttir, ættuð undan Eyjafjöllum.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi Friðað vegna aldurs

Niðurstaða varðveislumats:

Hús er friðað (blátt)

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús
Verksmiðja

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Upphaflegt hús var byggt um 1920 og er annað hús en á myndinni hér. Það varstaðsett örlítið norðar á lóðinni. Það hús var upphaflega íbúðarhús, þá fiskverkunarhús og svo bílaverkstæði og brann um 1970.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Pakkhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr grjóti
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Ný klæðning

Endurbætur

Hönnuðir breytinga

Saga

Hér er það sem ég skrifaði um Flagghúsið (tekið af ferli, heimasíðu Grindavíkurbæjar og frá Erling):
Flagghúsið er eitt elsta hús Grindavíkur, talið vera byggt árið 1890, í Garðhúsum og svo flutt á núverandi stað. Erling Einarsson núverandi eigandi telur að það eigi sér jafnvel lengri sögu og hafi verið flutt að Garðhúsum um 1806 þegar húsin í Kóngsverslun í Staðarhverfi voru tekin niður og seld á uppboði.
Í dag er þetta eina húsið sem enn stendur af verslunarhúsum Einars Kaupmanns í Garðhúsum. Húsið markar upphaf skipulagðrar byggðar í Grindavík, enda öll húsnúmer frá þessu húsi talin. Beint fram af húsinu eru leifar af uppsátrinu og gömlu bryggjunni í Grindavík. Flagghúsið hefur m.a. verið íbúðarhús, verbúð, samkomustaður, beituskúr, pakkhús, salthús, veiðafærageymsla og netaloft. Auk þess er þarna sögusvið nóbelsverðlaunaskáldsins og leiksvið kvikmyndarinnar „Sölku Völku".

Flagghúsið fékk viðurnefni sitt af því að það þjónaði sjófarendum á Járngerðarstaðasundi en það var erfitt og hættulegt. Þar voru sjómenn varaðir við ef aðgæslu var þörf á Járngerðarstaðarsundi. Þá var flaggað lóðabelgjum, einum, tveim eða þrem eftir því hversu slæmt sundið var. Eins var verkafólk kallað til með flaggi þegar breiða átti saltfisk á nálæga þurrkreiti eða taka þurfti fiskinn saman.
Húsið var gert upp fyrir nokkrum misserum.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi Friðað vegna aldurs

Niðurstaða varðveislumats:

Hús er friðað (blátt)

Fyrsti eigandi Einar G Einarsson í Garðhúsum

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Tvílyft Kjallari Ris Anddyri

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Sæból var byggt sem verbúð árið 1925. Skráð sem íbúðarhús árið 1928.
Í húsinu hafa fjöldi manns búið.
Á gaflinum sem snýr að sjónum var strengt lak til að vara sjómenn við að innsiglingin væri slæm.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Sigríður Guðmundsdóttir og Jón Jónsson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Ris Einlyft Útskot

Helstu breytingar

Rifið

Hönnuðir breytinga

Saga

Sigríður Guðmundsdóttir og Jón Jónsson byggðu húsið og bjuggu í Templaranum á meðan á byggingu stóð. Til þeirra flutti Karólína Jónsdóttir og hugsaði um þau í ellinni. Systkinin gáfu henni svo húsið eftir þeirra dag.
Húsið var rifið til að rýmka til fyrir veginum. Húshornið á móts við Einarsbúð var iðulega skemmt þar sem ekið var utan í það.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	
Útlit	Tvílyft

Helstu breytingar

Inngönguskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Á Litla-Gimli bjó Helgi Sigurðsson. Hann var barnakennari. Kona hans var Elín Eyjólfsdóttur, dóttir Vilborgar og Eyjólfs í Krosshúsum. Þau áttu eina dóttur, Vilborgu, sem bjó á Járngerðastöðum Austurbæ.
Þarna voru tvær íbúðir, önnur í risinu. Um 1930 flytja Óskar Gíslason og Jóhanna Dagbjartsdóttir á efri hæðina og voru þar til 1952, þegar þau höfðu byggt Ásbyrgi að Ásabraut 1.
Jón Guðlaugsson og Ester bjuggu í risinu um tíma og þá bjuggu á neðri hæðinni Hjalti Þórarinsson og Sigurbjörg (Bagga).

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Kjallari Ris Kvistir Anddyri

Helstu breytingar

1954 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Símstöðin og pósthúsið var í þessu húsi eftir að hún var flutt frá Eyði og var rekin þarna í fjöldamörg ár í viðbyggingunni.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Ólafur Árnason
Hönnun

Upphafleg notkun Verslun
Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	
Útlit	Útitröppur Einlyft Ris

Helstu breytingar

Rifið

Endurbygging

Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Á Stóra-Gimli bjuggu Hallbera og Árni. Eftir þeirra dag bjó hér Ólafur Árnason, sonur þeirra, kaupmaður og Gunnhildur Pálsdóttir. Gunnhildur var frá Akurhúsum, sem tók af í flóðinu 1925. Þau ráku þarna lengi búð, Gimlisbúðina, þar var hægt að versla allan sólarhringin með því að banka uppá hjá hjónunum. Um tíma áttu hjónin Templarann og ráku þar veitingahúsið Mánaborg. Þau ráku fyrsta apótekið í Grindavík og fyrstu bókabúðina þarna og sóttu bakkelsi úr bænum og seldu.
Fyrsti bankaútibúið í Grindavík var þarna, frá Landsbankanum. Ari Jónsson var útibússtjóri.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Hús er friðað (blátt)

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Pakkhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kjallari

Helstu breytingar

Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Pakkhús frá verslun Ólafas Árnasonar frá Gimli.
Húsin var breytt í íbúðarhús eftir 1970, líklega af Guðnýju Ragnarsdóttir frá Húsavík og manni hennar.
Áður var þetta fjós. Í kjallaranum á húsinu var þvottahúsið hennar Gunnhildar í Stóra-Gimli.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Sigurgeir Guðjónsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárujárn
Þakgerð Risþak
Þakklæðning Bárujárn
Undirstaða Steinsteyptar
Útlit Ris
Kjallari
Einlyft

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Í Vorhúsum bjuggu Guðmundur og Sigurveig. Síðar bjuggu hér Ráðhildur Guðjónsdóttir, dóttir Guðjóns á Hliði, og Sigurgeir Jónsson frá Hrútarfirði.
Fyrir 1925 stóð þarna torfbær sem eyðilagðist í flóðunum 1925.

Varðveislumat

Byggingarlist
Menningarsögulegt gildi
Umhverfisgildi
Upprunaleiki
Ástand
Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Ólafur Árnason og Gunnhildur Pálsdóttir

Hönnun

Upphafleg notkun Samkomuhús
Skólahús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Anddyri

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Fyrsti skólinn í Grindavík tók til starfa 1904 og var um leið samkomuhús Grindvíkinga. Hús þetta var kallað Templarinn og síðan Mánaborg. Þetta hús hefur því miður verið rifið.
Húsið hefur gengt ýmsum hlutverkum í gegnum tíðina, verslun, veitingahús, íbúðarhús og bakarí svo eitthvað sé nefnt.
Þegar útvarp kom fyrst til Grindavíkur var hlustað á það í Templaranum.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Rafmagnsfélagið
Hönnun

Upphafleg notkun Annað

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Ómúrað
Þakgerð	Flatt þak
Þakklæðning	Steypt
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Ný klæðning

Endurbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Þegar Reykvíkingar tóku í notkun vatnsaflstöð við Elliðarár og hættu rekstri olíuknúina rafstöðva voru sumar þeirra seldar til nágrannabyggða. Eygðu framfarasinnaðir menn í Grindavík þá möguleika á því að raflýsa kauptúnið. Einar G. Einarsson kaupmaður í Garðhúsum, hafði fyrir þennan tíma litla rafstöð til heimilisnota í kjallara Garðhúsa, og beitti sér árið 1923 fyrir stofnun félags um kaup á svo nefndri Njálsgöturafstöð sem gagnast gæti fleirum. Ekki er vitað, hversu margir Grindvíkingar gengu í Rafmagnsfélagið svokallað, en reist var hús, Rafstöðvarhúsið, sem enn stendur við Víkurbraut 12.

Eiríkur Ormsson, rafvirkjameistari var fengin til að setja upp fyrir Grindvíkinga rafalinn og leiða leiðslur um plássið. Rafmagnsfélagið var lagt niður um 1930 á erfiðleikaárunum vegna rekstrarerfiðleika.Vélarkosturinn hafði gengið úr sér og líklega hefði þurft að kaupa aðra ljósasamstæðu þarna inn og var rafstöðin lögð niður. Grindvíkingar þurftu að sætta sig við myrkrið á ný og nota olíulampa. Það voru heldur engin útiljós allt þar til rafmagnið kom 1946. Um tíma fékk þetta hús annað nafn og var kallað Smiðjan en þá var hér ungur maður frá Vík, Gunnar Gíslason. Hann lærði járnsmíði og setti hér upp smiðju. Þá var það kappsmál hjá ungum strákum í Grindavík að fá að komast inn og stíga smiðjubelginn og voru þeir fúsir til að gera það fyrir ekki neitt því þeim fannst þetta nokkur virðing. Á síðari árum var þarna trésmíðaverkstæði, Kiwanismenn keyptu síðar húsið og innréttuðu það sem félagsheimili. Sjálstæðisfélag Grindavíkur eignaðist síðan húsið. Fór það svo á uppboð og Guðlaugur Jóakimsson og sonur hans Óskar keyptu það og endurbyggðu í núverandi mynd.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Karl Karlsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kjallari Útskot Kvistir

Helstu breytingar

1950	Bílskúr
	Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Í Karlsskála bjuggu Karl Ágúst Guðmundsson og Guðrún Steinsdóttir.
Sveinn Ívarsson og Ívar Þórhallsson gerðu upp húsið í upphaflegri mynd um 1985. Endurnýjuðu m.a. grindina.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Líklega Einar G. Einarsson í Garðhúsum.

Upphafleg notkun Verslun

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Gluggabreyting

Viðbygging

Breytt í íbúð

Hönnuðir breytinga

Saga

Þarna var rekin verslun, bæði af Hlöðveri Einarssyni, Kaupfélagi Suðurnesja og hjónunum Hjalta Magnússyni og Petru Guðrúnu Stefánsdóttur. Síðar var húsinu breytt í íbúðarhús.
Ólafur Sigurðsson frá Akrahólum byggði bakhúsið um 1950 við Hlöllabúð en bjó þar aldrei.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

um 1957

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

1960 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Þarna bjuggu gömul hjón Kristján og Katrín.
1956 kaupir Eðvarð Ragnarsson og Helga Enoksdóttir húsið og stækka það 1961-62. Þau byggðu yfir gamla húsið og rifu það svo innan úr því.
Páll Eyþórsson og Torfhildur kaupa húsið 1973.

Varðveislumat

Byggingarlist
Menningarsögulegt gildi
Umhverfisgildi
Upprunaleiki
Ástand
Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Sverrir Þorbergsson og Guðmunda Ólafsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kjallari Útskot

Helstu breytingar

	Ný klæðning
1962	Geymsla á lóð

Hönnuðir breytinga

Saga

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Gunnar Magnús Ólafsson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Hæðarendi, aftan við húsið sést í Byggðarenda.

Upphafleg gerð húss

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris Kjallari

Saga

Gunnar Magnús Ólafsson og kona hans Ólöf Jónsdóttir voru fyrstu íbúar hússins. Norður af húsinu, samfast, var fjós og fjárhús og þar var steypt ker í horninu sem var vatnsþróin.
Gunnar Magnús Ólafsson byggði einnig Borgartún og flutti í það 1952 og flutti þá elsti sonur hans, Bjarni Gunnarsson ásamt konu sinni Jenný Þorsteinsdóttur í Hæðarenda.
Áður stóð á lóðinni torfbær.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Verslun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund Hlaðið úr holsteini

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Í húsinu var upphaflega verslunin KRON (þegar hún fluttist úr Múla, 1952). Kaupfélag Suðurnesja stækkaði húsið 1965 en á sama tíma var verið að stækka Eikabúð og var mikil samkeppni um það hvor búðin gæti opnað á undan.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Gunnar Magnús Ólafsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Hlaðið úr holsteini
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft Ris

Helstu breytingar

1976	Bílskúr
	Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Flutt var í húsið 1952.
Kjallari, burðarvirki, plöturnar og innveggir eru steyptir. en útveggir hlaðnir úr holsteini. Steyptar rennur.
Síðar steypti Ólafur Sigurðsson múrari skel utan um húsið en það var alltaf raki í því. Það lét Björgvin Gunnarsson gera þegar hann kaupir húsið.
Seinna var húsið klætt með steni klæðningu.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Jón A. Jónsson og Lárus Jónsson bræður.

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Tvílyft Kjallari Ris Útitröppur Anddyri

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Byggt af bræðrunum Lárusi og Jóni Jónssonum 1931. Foreldrar þeirra Jón Sveinsson og Margrét Jónsdóttir bjuggu einnig í húsinu . Þau höfðu áður leigt af Einari G Einarssyni að Akri.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðrún Þorvalsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárujárn
Þakgerð Risþak
Þakklæðning Bárujárn
Undirstaða
Útlit Ris
Einlyft

Helstu breytingar

1965 Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Í þessu húsi bjó Guðrún Þorvarðadóttir, fyrsti hvatamaður að stofnun Kvenfélags Grindavíkur.
Karl Karlsson og Eyrún Árnadóttir byggðu við húsið og breyttu því eins og það er í dag. Áður var húsið í sama stíl og önnur hús frá sama tíma, t. d. Ásgarður og Baldurshagi.

Varðveislumat

Byggingarlist
Menningarsögulegt gildi
Umhverfisgildi
Upprunaleiki
Ástand
Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Karl Karlsson (Dúddi)
Hönnun

Upphafleg notkun Annað

Upphafleg gerð húss

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning
Þakgerð
Þakklæðning
Undirstaða
Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Dúddasjoppa, seinna var rekin þar fiskbúð og úrabúð. Húsið var rifið um árið 2000.

Varðveislumat

Byggingarlist
Menningarsögulegt gildi
Umhverfisgildi
Upprunaleiki
Ástand
Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Kvenfélag Grindavíkur

Upphafleg notkun Samkomuhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Kjallari Kvistir

Helstu breytingar

1951 Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Hús Kvenfélags Grindavíkur.
Frumkvöðull að stofnun Kvenfélags Grindavíkur var Guðrún Þorvarðardóttir í Ási, en hún hafði kynnst slíkum félagsskap í Hafnarfirði og Reykjavík. Þann 24. nóvember 1923, komu saman 23 grindvískar konur í barnaskólanum og stofnuðuð Kvenfélag Grindavíkur.
Á fyrstu árum kvenfélagsins háði húsnæðisleysi mjög starfsemi þess. Grindvískar konur voru stórhuga og sókndjarfar á þessum árum og ákváðu því að ráðast í að byggja yfir starfsemi félagsins og hófust handa við að safna peningum fyrir byggingunni, sem var ekkert smá smíði á þessum árum. Ein af þeim góðu hugmyndum sem þessar konur fengu var að fá sjómenn og útgerðamenn í Grindavík til að gefa hálfan hlut af hverju skipi í hreppnum úr róðri á sumardaginn fyrsta og var þetta gert þar til búið var að greiða húsið að fullu.
Þess má geta að þessi siður tíðkaðist lengi eftir þetta að eiginkonur sjómanna í Grindavík fengu hlut manna sinna á sumardaginn fyrsta til eigin ráðstafanna.
Húsið var vígt við hátíðlega athöfn 1. nóvember 1930 og mun það hafa verið fjölmennasta samkoma sem efnt hafði verið til í Grindavík á þeim tíma. Á þessum árum hefur þetta hús verið með stærstu húsum sem reist voru utan Reykjavíkur.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Ingimundur Guðmundsson og Guðmunda Einarsdóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Einhalla
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Útitröppur Útskot Kjallari Einlyft

Helstu breytingar

1982	Þakhækkun
1982	Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið var byggt 1930 af Ingimundi Guðmundssyni, sem starfaði þá sem skrifstofumaður hjá Einari G Einarssyni í Garðhúsum. Kona hans var Guðmunda Einarsdóttir frá Byggðarenda. Húsið átti að varða einlyft með risi og átti andyrið að snúa í austur. En einhverra hluta vegna var risið aldrei byggt. (Sveinbjörn) Ágúst Sigurðsson keypti húsið af Ingimundi árið 1941.
Ágúst og kona hans, Matthildur Sigurðardóttir bjuggu í húsinu með 14 börn sín og leigðu þau Guðsteini Einarssyni hreppsstjóra og forstjóra Hraðfrystihúss Grindavíkur, eystri hluta hússins í 12 ár. Þar var hann einnig með hreppsskrifstofuna.
Húsið var endurbyggt 1982 af börnum þeirra hjóna.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Dagbjartur Gíslason

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft Ris

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Dagbjartur Einarsson og Valgerður Einarsdóttir byggðu Ásgarð eftir að hús þeirra Vellir lagðist af í flóðinu 1925. Bræðurnir Einar og Guðmudur Dagbjartssynir keyptu húsið eftir dag föður síns og stækkuðu þeir það til suðurs.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Jón Sigurðsson og Guðríður ljósmóðir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Útitröppur Útskot Ris Kjallari Einlyft

Helstu breytingar

	Viðbygging
1975	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Jón Sigurðsson og Guðríður ljósmóðir byggðu húsið árið 1938. Einar og Jón Einarssynir kaupa húsið af Guðríði og manni hennar. Síðan keypti Ingólfur Karlsson húsið og kona hans Vigdís. Eiríkur Alexandersson og Hildur áttu síðan húsið. Guðbrandur Eiríksson og Hrefna kaupa síðan húsið af þeim hjónum.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Ingimundur Ólafsson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Kjallari Ris

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið er byggt af Ingimundi Ólafssyni, sem gekk undir nafninu Ingimundur Íshús, þar sem hann byggði Íshús Grindavíkur. Síðar kaupa hjónin Þorsteinn Símonarson og Gróa Magnúsdóttir frá Vallarhúsum í Grindavík húsið og bjuggu þau í Múla allt sitt líf. KRON fékk leigt í kjallaranum og þar hófst verslunarrekstur þeirra í Grindavík.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Sæmundur Níelsson
Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Hraunað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Tvílyft Ris Útskot

Helstu breytingar

1935 Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið byggt 1930 af Sæmundi Níelssyni, Gústaf Pálsson kaupir neðrihæðin 1939. Efri hæðin var leigð Bretum til 1945 og keyptu þá bræðuriunir Egill og Guðjón Guðlaugssynir húsið fyrir foreldra sína, Guðlaug Gíslason og Guðmundu, sem bjuggu þá á Hópi.
Breski herinn tók efri hæðina á stríðsárunum og byggði turn uppúr henni til að fylgjast með flug- og skipaumferð.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Kristján Sigurðsson og Margrét Sigurðardóttir

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Hlaðið úr holsteini
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Útitröppur Tvílyft

Helstu breytingar

1970	Bílskúr
	Ný klæðning

Hönnuðir breytinga

Saga

Kristján Sigurðsson og Margrét Sigurðardóttir byggðu húsið.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

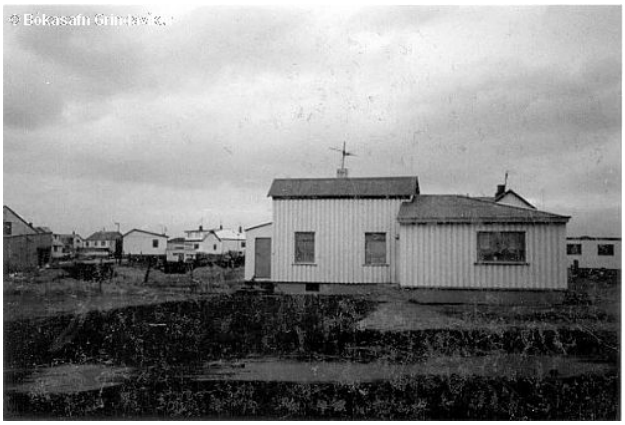

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Timbur
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris Útskot

Helstu breytingar

Gluggabreyting

Ný klæðning

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Einar G. Einarsson lét byggja húsið trúlega upp úr 1920 fyrir vermenn.
Hér bjuggu Jón Sveinsson og Margrét Jónsdóttir með tveimur sonum sínum. Ung hjón Kristján Þorvaldsson og Krístin Guðmundsdóttir keyptu húsið af þeim og byrjuðu sinn búskap þarna. Þau dóu bæði á sóttarsæng í sömu viku frá þremur ungum börnum. Þeim var komið fyrir hjá skyldmennum í byggðarlaginu, sem komu þeim í foreldrastað.
Kristinn Guðmundsson og Þuríður Jónsdóttir kaupa Akur af dánarbúinu og búa þar á veturna en á Húsatóftum í Staðarhverfi á sumrin. Um 1940 er þetta hús selt Vilmundi Stefánssyni og Maren Jónsdóttur frá Sjólyst. Vilmundur var eini maðurinn sem bjargaðist af skipinu Óskabirninum sem fannst marrandi á rúmsjó.
Þarna var fyrst afgreidd mjólk frá mólkursamsölu í Grindavík.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Guðmundur Tómasson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

	Endurbygging
	Ný klæðning
	Gluggabreyting
1974	Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið sjálft er töluvert eldra en frá 1932, Guðmundur Tómasson hefur líklega byggt það milli 1920 og 1930. Hann byggði svo við húsið 1952. Magnús Ólafsson breytti húsinu á svipuðum tíma og bílskúrinn var byggður, 1974.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Lundur eftir bruanann 1966

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Guðrún og Guðmundur foreldrar Einars Guðmundssonar skipstjóra á Keflvíkingi bjuggu hér lengi.
Þessi Guðmundur var eini maðurinn sem bjargaðist af skipi Guðjóns Magnússonar sem fórst hér á sundinu. Hann hékk á stýrishúsinu og söng sálma.
Þórunn ekkja Brynjólfs prests bjó þarna um tíma með barnabarni sínu Dídí.
1953 fluttu þarna Guðmundur Karlsson og Simba ásamt Eðvarði Ragnarssyni og Guðlaugi Óskarssyni sem voru skipsmenn hjá Guðmundi. Þeir fluttu svo í viðbygginguna 1954 sem var byggð af eigendum Hraðfrystihúss Þórkötlustaða.
Húsið brann tvisvar 1966 og 1967.

Nýja húsið er líklega byggt á sama grunni og viðbyggingin.Núverandi hús var flutt hingað frá Reykjavík af Guðmundi frá Skála (Ísólfsskála) og Valgerði Guðmundsdóttur dóttur hans.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Kjallari Einlyft Útskot

Helstu breytingar

	Svalir	Ársæll Vignisson	arkitekt
	Gluggabreyting	Ársæll Vignisson	arkitekt
?	Viðbygging		

Hönnuðir breytinga

Saga

Valdimar Einarsson frá Húsatóftum og Sigríður kona hans bjuggu í Bjargi.
Í kringum 1945 komu Ragnar Jóhannsson og Gyða Waage frá Bíldudal og voru búsett í Bjargi með börnum sínum. Þau byggðu við húsið í kringum 1960, hlaðin úr sandsteini.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Annað

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Einhalla
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Flutningur

Ný klæðning

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Fiskverkunarhús, líklega byggt af Einari G. Einarssyni í Garðhúsum um 1930. Þá voru steyptar þrær í húsinu svo hægt væri að pækilsalta fisk í þeim. Þá fékk það nafnið Kreppa því það var byggt í kreppunni og af litlum efnum. Þá var það áfast við gömlu lifrarbræðsluna. Einar í Krosshúsum endurnýjar húsið og byggir við steypta hlutann um 1950.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi

Upphafleg notkun

Hönnun

Tekið úr bók um Járngerðastaðaætt.

Upphafleg gerð húss

Tegund

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Þarna stóð lítið hús upp úr 1920, baðstofubygging. Jón Magnússon og Gróa Árnadóttir bjuggu í húsinu um tíma. Síðar Ívar Magnússon og Guðný Stefánsdóttir. Guðný var frá Stöðvarfirði en Ívar var fæddur og uppalinn í Grindavík. Síðar keyptu, Níels Poulsen og kona hans Agnes, húsið. Níels var Færeyingur.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Guðjón Gíslason

Upphafleg notkun

Hönnun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Guðjón Gíslason útgerðarmaður byggði húsið. Í Bakka bjuggu ýmsir hjá Guðjóni en hann var lengi einhleypur og hjá honum bjuggu bæði vinnumenn og ættingjar.
Við húsið var steypt vatnsþró sem síðar var notað sem bíslag.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Gunnar Magnús Ólafsson

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Hæðarendi, aftan við húsið sést í Byggðarenda.

Upphafleg gerð húss

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris Kjallari

Saga

Gunnar Magnús Ólafsson og kona hans Ólöf Jónsdóttir voru fyrstu íbúar hússins. Norður af húsinu, samfast, var fjós og fjárhús og þar var steypt ker í horninu sem var vatnsþróin.
Gunnar Magnús Ólafsson byggði einnig Borgartún og flutti í það 1952 og flutti þá elsti sonur hans, Bjarni Gunnarsson ásamt konu sinni Jenný Þorsteinsdóttur í Hæðarenda.
Áður stóð á lóðinni torfbær.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Úr safni Elínar P. Alexandersdóttur

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr grjóti
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Rifið

Hönnuðir breytinga

Saga

Að Byggðarenda bjuggu Eiríkur Guðmundsson og Rósa Samúelsdóttir. Seinna bjuggu þar Skarphéðinn Jónsson og Evlín Adolfsdóttir.
Efri hæðin var leigð út um tíma.
Lílega hefur húsið verið byggt um svipað leyti og Hæðarendi um 1904.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Endurbygging

Rifið

Hönnuðir breytinga

Saga

Stefán Júlíus Jónsson og Stefanía Rut Sigurðardóttir bjuggu þarna snemma meðan húsið leit út eins og á myndinni. Þorleifur Þorleifsson (Leifi) átti það og sonur hans stækkaði húsið gjörbreytti því.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Einar í Garðhúsum

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Risþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Hlaðnar úr tilhöggnu grjóti
Útlit	Einlyft Ris

Helstu breytingar

Flutningur

Ný klæðning

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Gestahúsið Garðhús var byggt fyrir árið 1900 og stóð áður við Garðhús og var notað sem Gestahús. Þar gistu á sínum tíma margir mætir menn. Húsið hefur verið flutt í sjómannagarð Grindavíkur.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi

Upphafleg notkun

Hönnun

Mynd úr safni Sædísar Eyglóar G. Hansen

Upphafleg gerð húss

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tegund Timbur, bindingur

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Saga

Þann 4. apríl 1897 barst sýslunefnd og sýslumanni Gullbringu- og Kjósarsýslu bréf frá Einari G. Einarssyni, ungum bóndasyni í Grindavík þar sem hann sótti um leyfi til að setja á stofn sveitaverslun í Grindavíkurhreppi enda væri erfitt og jafnvel hættulegt að sækja í verslun til Keflavíkur á veturna. Þann 1. maí sama ár veitti sýslunefndin honum leyfið. Einar byggði verslunrarhús ofan við lendinguna í Járngerðarstaðahverfi þar sem styst var fyrir sjómenn að leggja inn aflann og þar voru bestu aðstæður til upp- og útskipunar. Þarna lét Einar byggja verslunarhús, pakkhús, salthús og vörugeymslu. Verslun Einars var eina verslunin í Grindavík til 1932. Í fyrstu var búðin um 30 m2 og gengið beint inn í búðina en fljótlega var byggt anddyri og smám saman var búðin stækkuð.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Byggingarár

Fyrsti eigandi

Hönnun

Upphafleg notkun

2014

Upphafleg gerð húss

Tegund

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Sæmundur Sterki átti þetta hús og Guðmundur.
Milliloftið í þessu húsi kemur úr skútu sem strandaði við Hafnirnar.
Líklega hefur þetta verið geymsla, pakkhús, fiskvinnsla eða beitningaskúr.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi

Upphafleg notkun

Hönnun

Mynd: Einar í Krosshúsum.

Upphafleg gerð húss

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tegund Hlaðið úr steini

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Saga

Það var 8. janúar 1911 að tekið var fyrir á skólanefndafundi og samþykkt að mæla með því við hreppsnefnd Grindavíkur að hefjast handa við að byggja nýtt skólahús nægilega stórt handa 40 börnum. Umræða um byggingu þessa var oft á tíðum fjörug í hreppsnefndinni þar sem bygging þess yrði honum allt of dýr. En ráðist var svo í byggingu hússins og var farið að kenna í því um áramótin 1912 og 13.
Barnaskóli þessi stóð við Víkurbraut rétt neðan við hús nr. 18. Það var, því miður rifið, uppúr 1965 þar sem það þótti standa hættulega inn á aðalgötu bæjarins Víkurbrautina, Í skólahúsi þessu málaði Gunnlaugur Scheving sínar frægustu Grindavíkurmyndir.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Þorvaldur Klemensson

Upphafleg notkun

Hönnun

1930

Upphafleg gerð húss

Tegund

Klæðning

Þakgerð

Þakklæðning

Undirstaða

Útlit

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Þorvaldur Klemensson og Stefanía reistu Eiði líklega 1916 -1917, Þarna var fyrsta símstöðin í Grindavík og um leið fyrsti síminn í þorpinu. Þetta hús stóð mjög lágt og ef sjór komst yfir kambinn átti hann greiða leið að húsinu, enda fór það mjög illa í flóðinu mikla 1925, þá þurfti að bjarga fólkinu úr húsinu út um þakglugga. Húsið var svo rifið og efnið úr húsinu var notað til að byggja viðbyggingu við Hlöllabúð.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Fyrsti eigandi Einar í Ásgarði og Jón í Baldurshaga

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

2013

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Húsið var byggt sem verbúð en er nú íbúðarhús.
Húsið var byggt úr efni úr bröggum frá hernum. Það var einangrað eins og braggarnir voru einangraðir með sérstöku ullarefni. Braggarnir voru líklega úr spítalakampnum við Reykjanesbrautina eða Broadstreet.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss

Fyrsti eigandi Eigendur Hrafns Sveinbjörnssona GK-255

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Hönnun

Upphafleg gerð húss

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Valmaþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstaða	Steinsteyptar
Útlit	Einlyft

Helstu breytingar

Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Saga

Eigendur Hrafns Sveinbjarnarsonar GK-255 byggðu húsið 1947. Húsið var byggt úr efni úr bröggum frá hernum. Það var einangrað eins og braggarnir voru einangraðir með sérstöku ullarefni. Braggarnir voru líklega úr spítalakampnum við Reykjanesbrautina eða Broadstreet. Húsið ásamt skipinu runnu inn í Þorbjörn þegar hann var stofnaður 1952.
Þorbjörn hf átti húsið og rak þar verbúð. Þegar þeir byggðu nýju verbúðirnar við Hafnargötu 12 gaf Þorbjörn (Tómas Þorvaldsson forstjóri) Björgunarsveitinni Þorbirni húsið. Björgunarsveitin byggði svo við það stálgrindarhús sem er steinsteypt á milli.

Varðveislumat

Byggingarlist

Menningarsögulegt gildi

Umhverfisgildi

Upprunaleiki

Ástand

Varðveislugildi

Niðurstaða varðveislumats:

Ekki gerð sérstök tillaga um verndun húss